

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

355
TANKAR * * *

OCH

* * * TONER

DIKTER OCH SÅNGER

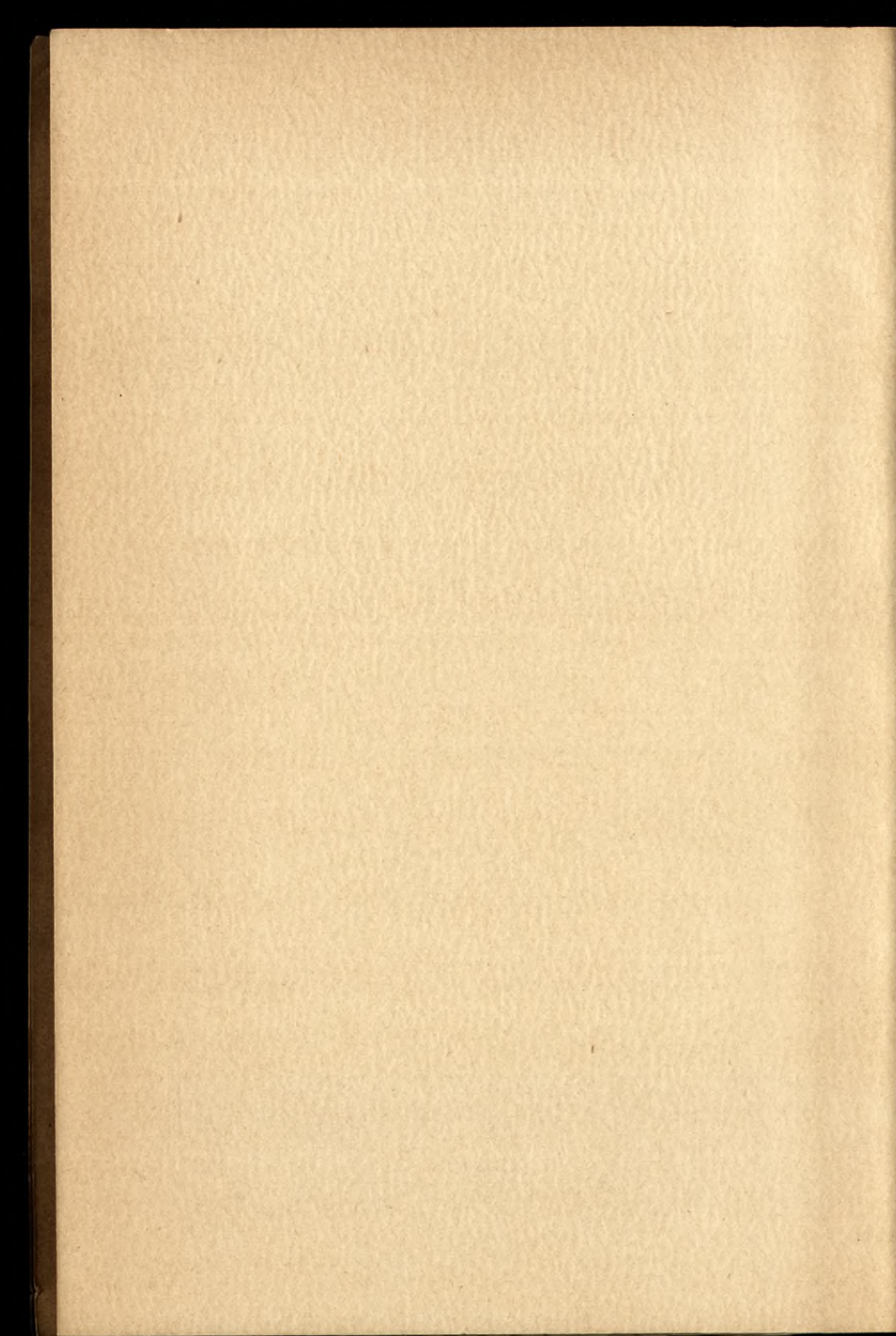
AF

GUSTAF RYDELIUS

(SEBULON)

STOCKHOLM

J. F. LINDEGREN'S FÖRLAG

TANKAR OCH TONER

DIKTER OCH SÅNGER

AF

GUSTAF RYDELIUS
(SEBULON)

STOCKHOLM
J. F. LINDEGRENS FÖRLAG

STOCKHOLM 1896,
TRYCKT HOS SVENSKA TRYCKERIAKTIEBOLAGET,
KUNGSGATAN 17.

INNEHÅLL.

I.

Blandade dikter.

	Sid.
1. Sång	7
2. Vid årsskiftet	8
3. Tankar vid hafvet	10
4. Om våren	12
5. I kvällen	14
6. Vid ån	15
7. Den första snön	17
8. Skymningssång	20
9. Till en liten syster	21
10. Mor Annika	22
11. Tidningsgumman	25
12. Slumsystem	27
13. I midsommarkväll	29
14. Hvita flingor	31
15. Sommarens sista ros	32
16. Min stjärna	34
17. Den hvita dufvan	36
18. Där hemma	37
19. Hösttankar	39
20. Till de små	41
21. Regn	42
22. I dal och på höjd	44
23. Helgmålsringning	45
24. Sådd och skörd	46
25. Sol	49
26. Växlingar	50
27. Till en sorgsen	51
28. Efterklang	52

II.

Stilla stunder.

29. Böckernas bok	57
30. Vi hafva sett hans stjärna	59
31. Julsång	61

		Sid.
32.	Passionsbilder I	63
33.	» II	65
34.	» III	67
35.	» IV	69
36.	» V	71
37.	» VI	73
38.	» VII	75
39.	Maria	77
40.	Pingstklockor	79
41.	På Oljoberget	81
42.	Vid Jesu hand	84
43.	Du skall vara med mig	85
44.	Herrens bön	86
45.	Strid och frid	88
46.	Min tillflykt	89
47.	Sikars brunn	91
48.	Där är rum	93
49.	Halleluja	94

III.

Minnessånger och tillfällighetsdikter.

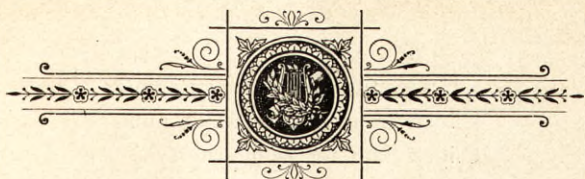
50.	I de dödas gård	99
51.	Vid min moders bår	101
52.	H. H. von Essen	104
53.	Johannes Palmqvist	106
54.	C. E. Thermenius	109
55.	Johannes Neander	111
56.	Esselde	113
57.	Carolina André	116
58.	Per Wieselgrens minne	117
59.	F. Th. Borg	120
60.	Vid en väns bår	121
61.	Förlossning	123
62.	Fyrbåksljus	125

I.

BLANDADE DIKTER.

STANDARD DIRECTRY

Sång.

Stundom i den stilla timma,
Då de blida stjärnor glimma,
Vid min luta drömmar jag.

Då, när friden balsam gjuter
Öfver själ, som sällhet njuter,
Slår på strängen jag ett slag.

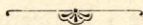
Än från längst försvunna tider
Stilla fram ett minne glider,
Tar i sången så gestalt;
Än en känsla, född af stunden,
Väcker sång i hjärtegrunden,
Tager välde öfver allt.

Åter vaknar i mitt sinne
Något älskadt barndomsminne,
Glansbegjutet, rent och skönt;
Åter hjärtats tysta saga
Kommer mig att stilla klaga
Vid hvad förr jag känt och rönt.

Strömmen därför, toner, strömmen,
 Gliden fram, som sköna drömmen
 Glider fram för slumrarns syn!
 Sjungen om det flydda åter,
 Blicken fram, så långt sig låter
 Göra, uppå framtidsskyn!

Tröst det ligger dold i sången,
 Sjungen om en tid förgången,
 Om den tid, som komma skall,
 Gråten, sorgerna och nöden
 Hämmas af dess milda flöden,
 Af dess rena toners svall.

O, att då jag kunde sjunga
 Alltid under dagens tunga,
 Alltid under mörkrets tid —
 Sjunga, tills sig ögat sluter
 Och jag evig sällhet njuter
 Uppå sångens hemkust blid!

Wid årsskiftet.

Dfver villande hed
 Falla skuggorna ned,
 Och i väster går sol ned i haf.
 Och den susande vind
 I den bladlösa lind
 Sjunger dödssång vid årshvarfvets graf.

Se, det mörknar än mer,
 Lilla stjärnan blott ler —
 Stum är nejden i midnattens tid.
 Allt är lugnt, allt är tyst,
 Ty den evige kysst
 Gamla året till hvila och frid.

Uti seklernas haf
 Har det funnit sin graf;
 Gamle seglaren slutat sin färd.
 Mörknad tidsocan
 Rullar åter sin ban —
 Är, som gått, bo i minnenas värld.

Dock re'n midnatten flytt,
 Nya året har grytt
 Och oss hälsar med nyvaknadt hopp.
 Och vi hälsa igen
 På vår nykomne vän:
 »Hell dig, nyår, som börjar ditt lopp!»

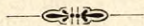
Ja, välkommen, du stund,
 Då kring världarnas rund
 Gud bevisar sin kärlek på nytt
 Och än gifver oss tid
 Till att söka vår frid
 Vid Hans hjärta i året, som grytt!

Om med oro i håg
 Öfver tidernas våg
 Vi vid årsskiftet skåda mot land,

Dock vi spörja med hopp,
 Om från tidernas lopp
 Vi få hamna på sällare strand.

Ja, vi spörja; men den,
 Som förbarmar sig än,
 Skall i året, som börjat, oss bli
 Liksom fordom ett stöd
 Så i glädje som nöd,
 Till dess vandringen här är förbi.

Se'n med glädje och fröjd
 I den himmelska höjd,
 Om med Honom vi vandrat alltid,
 Få vi, långt från allt brus,
 Se vid klarare ljus
 Framgå eviga nyårets frid!

Tankar vid hafvet.

Fnsam vid hafvets rand
 Tankfull jag står,
 Vägen med dån mot strand
 Skummande slår,
 Vinden med hotfull röst
 Talar om höst.

Ändlösa, stolta blå,
 Skummande våg —
 Säg mig, hvart skall du gå,
 Hvart bär ditt tåg?
 Aldrig du hvilar — säg,
 Hvart går din väg.

Okända länders fann
 Öppnas för dig,
 Rastlöst från hamn till hamn
 Vinkar din stig:
 Södern du sett, dess sol —
 Gungat vid pol.

Ändlösa, stolta blå,
 Så äfven jag
 Sökande vandra må
 Dag efter dag.
 Lefnadens böljor gå,
 Hvila ej få.

Sorgerna rasa vildt
 Stundom kring mig —
 Åter dock lyckan mildt
 Lyser min stig;
 Växlande år från år
 Seglatsen går.

Snart dock från storm på haf
 Finner jag hamn.

Långt bortom död och graf
 Himmelens famn
 Öppnas för mig så blid,
 Bjuder mig frid! . . .

Om våren.

Hör, hur lärkorna slå
 I det vårljusa blå,
 Hur de sjunga med fröjd: »Det är vår!»
 Se, hur sol strålar ner
 Och sin lifsvärme ger
 Åt hvar sipa, hvar buske, hvar snår.

Blomman vaknar med fröjd
 Nu vid solljus från höjd,
 Sprider doftande vällukt på nytt;
 Och den frigjorda bäck
 Sorlar sprittande käck —
Allt förkunnar, att vintern har flytt.

Och i människans bröst
 Vakna glädje och tröst,
 När hon ser, hur naturen nu kläds.
 Hon får lif, hon får mod,
 Tackar skaparen god:
 Åt den vaknande våren hon gläds.

Dock — när vårtiden gryr,
 Och när snötäcket flyr —
 Låt mig ställa en fråga till dig:
 Är det vår *i din själ*,
 Har med Gud allt du väl,
 Går du med på den lefvande stig?

Spira rosorna opp,
 Kärlek, tro, saligt hopp,
 I ditt hjärta, likt blommor i dal?
 Hviskar Anden Guds frid
 I ditt bröst denna tid?
 Är som våren du fri ifrån kval?

Ack, om ofriden tär,
 Om ej Gud är dig när
 Och blott vinter där inom dig bor —
 Skynda, öppna ditt hus
 För Guds lefvande ljus,
 I hvars sken evig sällhet blott gror.

Det blir vår, det blir ljus
 Uti hjärta och hus,
 Först då Herren får gifva sin frid.
 Då ler solen mer skön,
 Ängens matta mer grön,
 All naturen mer ljuflig och blid.

Och när höst se'n är när
 Efter sommaren här,
 Blir ej vintern så hotande svår.

Sist i ljus och i fröjd
 I den himmelska höjd
 Skall dig möta den eviga vår.

I kvällen.

Nu stundar natten med lugn och ro,
 Och sömnens vingade ängel
 Sig sakta sänker till fält och mo.
 Med doftfyld, vajande stängel
 Han viftar frid uti slott och tjäll
 I stilla, svalkande sommarkväll.

Nu dagens mödor och larm och kif
 Fly bort för friden, som stundar,
 Och allt, som röjde nyss fröjd och lif,
 I ljuftig hvila nu blundar.
 Jag ensam sitter och tänker här,
 Och vinden tanken kring rymden bär.

Jag måste fatta min lyras sträng
 Och sjunga ännu i kvällen
 Vid doft, som stiger från blomsteräng
 Mot klara, mörkblåa pällen.
 Jag är så lycklig, jag är så nöjd —
 Allt i mig jublar, allt är blott fröjd.

Så klinga, lyra, i sommarkväll
 I stilla, lyckliga toner
 Och sjung, att jag är så glad och säll
 I tankens gränslösa zoner,
 Och sjung, att ingen är mera stor
 Och god än Gud, som i höjden bor!

Men se'n du klingat till slut, min sång,
 Och se'n du skådat, mitt öga,
 Kring jord, som hvilar så fri från tvång
 Och störd af sorgen så föga,
 Jag slumra vill i Guds faders sköt,
 Som fridens balsam i hjärtat göt.

Du, sista ton, som från strängen drar,
 Med blomsterdoften dig blanda
 Och svinga uppåt mot världars far,
 Där alla lofsånger landa,
 Och sjung hans ära med jubel gladt ---
 Ej rörs mer strängen . . . God natt! God natt!

Wid ån.

Du flyter stilla, flyter lugnt
 Emellan blomsterland,
 Och lifvet grönskar skönt och ungt
 Invid din väna strand.

Du porlar där förutan namn
 Så stilla på din stig,
 Och sist i insjöns öppna famn
 Du tröttad sluter dig.

Men förr'n du lägger dig till ro
 Ifrån din korta färd,
 Du bjuder gräs och blommor gro
 Uti din lilla värld.

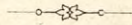
Du vattnar fält, du vattnar lund,
 Du speglår klarblå sky,
 Du glittrar kväll och morgonstund
 Så sprittande och kry.

Och därför, att så täck du är,
 Så lugn och mild också,
 Jag älskar att få drömma här
 Hos dig, du lilla å.

Jag känner ock *en annan* å,
 Som flyter utan larm;
 Så stilla hennes böljor gå,
 Hon okänd är och arm.

Det är *mitt lif*. Förutan namn
 Och rykte går dess stig,
 Tills det i evighetens famn
 Så stilla gömmer sig.

O, att det kunde likna dig,
 Att fröjd det kunde ge
 Och kärlek på sin korta stig
 Och sist i döden le!

Den första snön.

Han föll så hvit, den första snön,
 Så underbart, så himmelskt skön.
 Kring ängen och kring kullen
 Så mjukt hans täcke breddes ut,
 Där rosen hade dött till slut
 Och slumrade i mullen.

Och när den första flingan föll
 Och munter dans i rymden höll,
 Då gladdes månet sinne.
 Ty vintern också har behag
 Och nöjen utaf många slag
 I salen varm därinne.

Men tyst i gatans hörn jag såg
 En kvinna blek. — En tår där låg,
 En pärla lik, på kinden.
 Hon såg på flingans muntra dans ---
 Då släcktes ögats matta glans;
 Hon darrade för vinden...

Ack, jag förstod din blick så väl,
 Hur innerst i din sorgsna själ
 Blef släckt all hoppets låga.
 Nu kommer vintern hård och kall,
 Och dubbelt den föröka skall
 Ditt armod och din plåga.

Och sedan, när i torftigt tjäll
 Du träder in i vinterkväll
 Med korgen tom på armen,
 En skara små emot dig går
 Och frågar, om den bröd ej får —
 Då svider modersbarmen.

Du kalla snö, du vinter lång,
 Hvad sorg, hvad nöd, hvad kval och tvång
 Du har uti ditt sköte!
 Ack, mången saknar skydd och stöd
 Och går med visshet om sin nöd
 Den mörka tid till möte.

Men du, som, när du flingan ser,
 Åt vinterns tusen nöjen ler
 Och glömmmer bröder arma,
 Försaka blott en aftons bal,
 En ståtlig fest i lyxens sal,
 Och lär att dig förbarma!

Ack, hvad du så i ystert lag
 Förstör i härlig vinterdag
 På nöjet och på festen,
 Kan mätta mången hungrig mun
 Och sprida glädje för en stund
 Till svultne, frusne gästen.

Och hvad du ger med gifmild hand
 Åt den, som emot nödens strand
 Sin farkost splittrad funnit,
 Det ger dig glädje, ädel mer,
 Än hvad det tomma nöje ger,
 Du eljes hade vunnit.

Så gif, när ifrån himlens rand
 Små flingor fly till jordens strand,
 Af myckna öfverflödet.
 Njut själf, hvad himlens herre gaf,
 Men åt den hungrige bryt af
 En bit också af brödet!

Då skall i högre vårsolsglans,
 Där sorg ej rår, där nöd ej fanns,
 Din lön du en gång finna.
 Där blir en evig fullhets fest:
 Säll du, om där du får bli gäst
 Och lörens glädje vinna!

Skyminingssång.

Dagen är förliden,
 Kvällen stundar re'n.
 Sakta sväfvar friden
 Ned vid stjärnors sken.

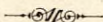
Stilla skymning breder
 Sig kring fält och dal;
 Omkring skogens leder
 Susar kvällvind sval.

Allt är tyst och roligt,
 Slutadt dagens lopp,
 I min själ är soligt,
 Varmt och fullt af hopp.

Stilla skymning, bred dig
 Omkring blomsteräng!
 Själ, att sjunga red dig —
 Knäpp, min hand, på sträng!

Sväfven, enkla toner,
 Stig, min visas ljud,
 Mot de vårblå zoner
 Genom skyn till Gud!

Sommarkväll i Norden,
 O, hvad du är skön! —
 Luta, tolka orden
 Till min aftonbön! . . .

Till en liten syster.

En liten sång jag ville sjunga,
 Min lilla syster kär, för dig.
 Ett ord jag ville åt dig gifva
 Såsom ett minne på din stig.

Jag vet, att tidigt dig skall möta
 Bekymmer uti denna värld.
 Dig skall ej solsken blott beskåras
 I början af din lefnadsfärd.

Men Barnavännen kärleksfulle
 Kan ge åt ängsligt hjärta frid,
 Kan styrka barnets späda ande
 I lifvets tidigt hårda strid.

Han kan hugsvala som en moder,
 Kan trösta bättre än en far.
 Så blif hos honom, lilla syster,
 I alla dina lefnadsdar!

Ja, dig välsigne Han, som sade:
 »O, kommen, barn, uti min famn.»
 Hans namn må vara på din tunga,
 Då mer ej nämns din moders namn.

Hans namn, som hon i tro åkallat
 I nödens som i glädjens tid,
 Må gifva dig, som alltid henne,
 Hvar dag och stund sin helga frid!

Mor Annika.

Ett minne.

Dyss våren var kommen med lek och med sång,
 Med blommor i dal och i lund.
 Små bäckarne forsade, fria från tvång,
 I glans lågo vikar och sund.
 Då kom jag en söndag till kyrkogårdsvall,
 När ann'gång det ringde allt re'n.
 I dofva ackord flögo tonernas svall
 Mot rymden, där vårsolen sken.

Jag stod där vid muren. Då kom en gestalt,
 En krokig och skrynklig och grå.
 Så föga berörd syntes kvinnan af allt —
 Hon såg icke stora, ej små.

På armen där bar hon en grönskande krans;
 Till fattigkvarteret hon gick
 Och sökte bland grafvar, med underlig glans
 I ögats förslöade blick . . .

Nu stannar hon, niger och böjer sig ned
 Mot kullen den låga och ler
 Ett leende mattadt — så var hennes sed —
 Och kransen hon lägger så ner
 På kullen och kysser dess grönskande blad
 Till afsked och ilar så bort . . .
 Jag såg henne åter bland kvinnornas rad
 I kyrkan igen innan kort.

Hvem var hon, den gamla? Hvar kom hon ifrån?
 Hvem sörjer och saknar hon så?
 Säg, är det en make, en dotter, en son,
 Hon sörjer, nu gammal och grå?
 Ty så har hon kommit hvar grönskande vår
 En gång med en krans på sin arm.
 Men eljes till kyrkan den gamla ej går
 Och ses ej i dagarnes larm . . .

Det är ej en make, ej dotter, ej son,
 Hon sörjer, den gamla, min vän.
 Men, fastän förföljd utaf grannarnes hån,
 Hon kommer till grafven igen
 Hvar vår, och hon lägger på grafven en krans
 Åt honom, hon *älskat* en gång.
 Då skimrar i ögat en underlig glans
 Vid helgade klockornas sång . . .

Då mins hon de dagar, då kärleken log
 Mot henne i ungdomens vår,
 Då hägrande hoppet ej ännu bedrog
 Och ögat ej vättes af tår.
 Då ägde hon honom, den blåögde sven;
 Visst var han en »fattiglapp» blott,
 Ty rikedom ägde han alls icke, men
 Hans hjärta var ädelt och godt.

Hur ljuf var den tiden! De kuttrade då
 Som dufvor i aftonens stund,
 Då gåfvo de löften om trohet också
 Och knöto ett heligt förbund.
 Hur skönt var ej lifvet! Snart skulle de två
 Förenas — så hade de sagt . . .
 Men oblida öden bestämma också,
 Och sorgerna hålla sin vakt . . .

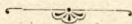
När vårdagar kommo och himlen blef ljus,
 Då mörknade taflan för dem,
 Då störtade drömmarne samman i grus:
 Som lik fördes brudgummen hem.
 En fallande fura tryckt samman hans bröst
 Och krossat hans hoppfulla barm.
 Så stod hon där ensam i sorg utan tröst
 På jorden, förgäten och arm . . .

Då vissnade rosen på ungdomlig kind,
 Och ögat det log ej så klart,
 Och glädjen togs bort utaf sorgernas vind,
 Och lockarne grånade snart.

Hon dolde för världen sin sorg och sin nöd,
 Så ensam hon vandrat sin stråt;
 Men minnet af honom hon har till sin död
 Som ämne för sorg och för gråt.

Väl åren ha svunnit, och vintern har strött
 Sin snö i den åldrigas lock,
 Men minnet af honom med åren ej dött.
 Hur stark är ej kärleken dock!
 Så ensam därborta i kojans hon bor
 Med minnet af sällare år.
 Men åter, när blomman kring stugknuten gror,
 Till grafven som fordom hon går.

Väl grannarne håna den gamle för det,
 Och le åt hvad kärleken gör;
 Men den, som har älskat och lidit, han vet,
 Att kärlek ej någonsin dör.
 Men snart skall väl komma en dag, då man ser
 En krans ej på grafkullens stöd --
 Då kommer den gamla till kyrkan ej mer,
 Ty då är mor Annika — *död!* . . .

Tidningsgumman.

I tidig, kylig morgonstund
 Från hus till hus
 Gör tidningsgumman jämt sin rund
 I stormens brus.

Den griper i den slitna dräkt
 Med hårda tag.
 Hon fryser uti morgonväkt,
 I vinterdag.

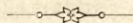
Högst upp i huset skall hon gå
 Med trötta fjät.
 Och skulle sent sin »lapp» man få,
 Då höres trät
 Om »käringar», som icke ha
 Kurage i sig.
 Det får den gamla sorgsen ta
 Emot af dig.

Hon går väl långsamt och med nöd
 Men nöjd ändå,
 Förty hon måste skaffa bröd
 Åt sina små.
 Var vänlig därför någon gång
 Mot gumman svag;
 När klockan ringer sitt bing bång,
 Din tidning tag

Och tacka vänligt, gif en skärf
 Också ibland:
 Det lättar hennes hårda värf
 Ett litet grand.
 Se, hjärtat, uti lifvets höst
 Halft fruset re'n,
 Skall känna vid ditt ord en tröst
 Så varm och ren.

En tid blott, och ett tidningsbud!
 Från fjärran land
 Skall ringa på i nattsvart skrud
 Med isig hand.
 Det står i detta tidningsblad,
 Du afsked fått,
 Att slut är många årens rad,
 Att fram du nått.

Se sedan efter, om där står,
 Att du ock fått
 »Utnämning» efter alla år
 Du gjorde godt.
 Kanske det står: »En gummas tår
 Han torkat af.
 För visad kärlek frid han får
 Nu bortom graf.»

Slumsystemen.

Jag såg, hur i dunkla gränder,
 Där armod och sorger bo,
 Du fattade magra händer
 Och bringade tröst och ro.
 Där lustarnes slafvar ropa
 I andlig och kroppslig nöd,
 Där kvalen sig ständigt hopa,
 Där skänkte du hjälp och bröd.

Vid tröttade dagkarlns läger
 Om hvila du talte mild;
 För änkan, som stöd ej äger,
 Du tecknade skönt en bild
 Af honom, som är och blifver
 För änkor ett stöd, en vän,
 Som skydd åt de arme gifver,
 Förbarmar sig, älskar än.

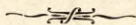
Jag såg, du torkade tåren
 Från kinden, som gråtits röd,
 Hur glädje du spred vid båren
 Och hopp ibland sorg och död.
 På knä bredvid fallen broder
 Och syster du stred jämväl:
 Du var som en vän, en moder
 För syndens och lastens träl.

O, säg mig, hvad kraft dig drifver
 Framåt i din ädla strid?
 Hvem är, som dig styrka gifver
 Och skänker dig hopp alltid? —
 Jag vet det. Du trosviss svarar:
 »*Guds kärlek* mig drifver fram;
 Hans godhet mig ock bevarar
 I striden mot synd och skam».

Så framåt, sändebud trogna,
 Bland laster, bland nöd och död!
 Se, fälten till skörd re'n mogna
 Vid himmelska solens glöd!

Det ljusnar i skumma gränder,
 Sol strålar i sorgens rum,
 Dit Herren sitt budskap sänder
 Med ljuft evangelium.

Och sist, när din afton bringar
 Dig ro efter dagens strid,
 Det budskapet mot dig klingar
 Från Herren med himmelsk frid:
 »Hvad ädelt du gjort i tiden
 Den minste, som dock var min,
 Jag vet. Nu i hvilan, friden,
 Du tjänare god, gå in!»

I midsommarkväll.

Sakta sjunker sol från fästet
 Efter dag så mild och varm,
 Fågeln slumrar trygg i nästet,
 Blomman invid jordens barm.
 Intet larm och ingen strid
 Stör den väna kvällens frid.

Öfver ängen stilla susar
 Balsammättad aftonvind,
 Insjöns bölja lätt han krusar,
 Smeker rosens röda kind;
 Tröttad se'n han tager af
 Som en hviskning på en graf.

Sköna kväll, som drömmars slöja
 Drar kring kulle, dal och strand,
 Tanken manar du att höja
 Sig från jordens dunkla land
 Och att sväfva lätt och fri
 Upp till ljus och harmoni!

Och han flyr till väna stränder,
 Där ej sommar följs af höst,
 Dit, där aldrig saknad tänder
 Mer sin eld i mänskobröst,
 Men där hvilans sommartid
 Bringar sorgsne anden frid.

Här, uti vårt hemlands dalar,
 Är väl ljuft och godt att bo,
 Men dock mera ljusa salar
 Vinka anden hem till ro
 Ofvan stjärnevärldens ljus,
 I vår faders sälla hus.

Här skall hvarje blomma falna,
 Frostens smeka yppig ros,
 Sommarns varma dag skall svalna
 Och all fågning fly sin kos.
 Allt blir ödsligt, allt blir tyst,
 När allt skönt till ro är kysst...

Men där ofvan stjärneringen
 Strålar städs midsommarsol,
 Och dit höjer längtan vingen,
 Ty från Lammets gyllne stol
 Strålar där vid lifvets älf
 Himmelskt ljusets källa själf.

O, jag ville gärna fara
 Dit, där sol ej nedergår,
 Där med strålar himmelskt klara
 Lifvets sommar skön framgår!
 Jordens sommar, skön den är —
 Skönare dock sommarn *där!*

Hvita flingor.

Hvita flingor falla sakta
 Ned till mörk och frusen jord,
 Kläda uti vintersvepning
 Kal och blomlös, isig Nord.

Blomsterkullen får sin svepning,
 Vissna liljan får sin bädd,
 Skydd får kornet, gömdt i jorden,
 Skogen blir i grafdräkt klädd.

Hvita flingor! Fallen sakta
 Ned en gång uppå min graf,
 Kläd min kulle med er svepning
 Mera hvit än vännen gaf!

Fallen tätt, I hvita flingor!
 Fylken tyst er lätta här
 På min låga hvilokulle —
 Hvisken: »Frid han funnit *där!*» ...

Sommarens sista ros.

Ett minne.

Här sensommarkvällen sänker
 Sin tidiga skymning ner,
 Och stjärnan på fästet blänker,
 När silfrade månen ler,
 Då fram för mitt minne draga
 De tider, som flytt sin kos;
 Då mins jag en sorgfylld saga
 Om sommarens sista ros.

Hon låg där, min moder sjuka,
 En bild af sitt forna jag,
 Bland sjukbäddens kuddar mjuka
 En halfiden sommardag.
 Igenom den klara ruta
 Log sjunkande solen in;
 Hon tycktes af glansen njuta
 Så stilla i ödmjukt sinn!

Hon talte om sommarens fågring,
 Och mattad hon ögat slöt;
 Det var, som om i en hägring
 Af sensommarns prakt hon njöt.

»Men jag», så hon klanglöst sade,
 »Fast sommaren gått sin kos,
 I år ej i handen hade
 En endaste liten ros.»

Tyst gick jag därvid att hämta
 Den blomma, hon mest höll af.
 Då sökte, som förr, hon skämta,
 När rosen jag henne gaf.
 »Så lika! Se, redan falnad
 Är rosen — och äfven jag,
 Ty pulsarnes brand är svalnad,
 Och lyktad min sommardag».

Hur sannt var det ord, hon sade,
 När sensommarns ros hon såg! —
 När hösten och vintern hade
 Kring nejderna gjort sitt tåg,
 Då somnad hon låg på bären,
 Min moder. Hur hård min lott!
 Men, fuktad af saknadståren,
 En ros hon i handen fått...

* * *

När sensommarkvällen sänker
 Nu åter sin skymning ner,
 Jag ensam, sörjande tänker
 På henne, som ej är mer.

Då klagar jag: »Lifvets sommar
Så sorgtung nu flyr sin kos,
Då mera för mig ej blommar
Den sommarens sista ros!» ...

Min stjärna

Lilla stjärna i det höga,
Hän till dig min längtan står,
Upp till dig det ser, mitt öga,
När du fram i rymden går.

Fridfullt tindrar du från pällen,
Nu som förr, min stjärna blid.
O, jag mins ditt sken i kvällen
Än från svunnen barndomstid!

Huru sökte ej mitt öga
Dig, när kvällens dok sig lagt
Öfver dal och klippor höga,
Omkring älskad hembygds trakt.

Och när natten bredde vingen,
Och då trött sig ögat slöt,
Jag i drömmen, långt från tingen,
Af din milda strålgans njöt.

Och ännu du vänligt blickar
Ned till mig från ljusblå päll,
Än du frid och ro mig skickar
I den tysta, lugna kväll.

Lilla stjärna, lys och värna,
 Nu som förr, den väg jag går!
 Upp till dig jag ser så gärna,
 När af oro hjärtat slår!

Frid från ofvan skänks därinne
 Vid ditt ljufva, blida sken,
 Lugnt blir stormfyldt, eldigt sinne
 Vid din anblick klar och ren.

Och en gång, när ögat slutes
 Uti sömn oändligt lång,
 Och när dödens skymning gjutes
 Omkring själen sist en gång —

Lys min färd till andra stranden,
 Lys min väg till stjärnors hem;
 Ty från mörka sorgestranden
 Längtar, längtar jag till dem.

Blicka sedan uti kvällen
 Ned på jorden lika blid,
 Säg, att långt från jordetjällen
 Njuter jag en stilla frid!

Den hvita dufvan.*

I disig decemberdimma
 Jag blänkande vapen såg,
 Såg trupper i festens timma
 Begynna sitt fackeltåg.
 Det gnistrade, lyste, blänkte,
 Det krigiska skådespel —
 Krigshjälten med fröjd man skänkte
 En hyllning så full och hel.

Då, jagad ur fredligt näste
 Vid larmande trummors brak,
 En dufva förutan fäste
 Flög bländhvit kring husens tak.
 I ovissa kretsar flög hon —
 Det tycktes mig som i sorg;
 Sist tröttad från larmet smög hon
 Till templet vid Jakobs torg.

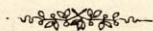
Då tänkte jag: Öfver jorden,
 Där vapnen ge eko än,
 Det flyger till södern, norden
 En dufva från himmelen.

* Vid Gustaf Adolfs-festen i Stockholm 1894 sågs, under det fackeltåget passerade Gustaf Adolfs torg, en hvit dufva flyga oroligt fram och till baka öfver det samma samt sist söka skydd å Jakobs kyrkas torn. Det är med anledning häraf dessa tankar nedskrifvits.

Hon sväfvär, den hvita dufva,
 I krigiska minnens tid,
 Till jorden; i toner ljufva
 Hon kuttrar ett stilla: »*frid!*»

Dock lyssnar ej tjusta hopen,
 Som jublar i glädje tom. —
 Då bort ifrån hyllningsropen
 Till signade helgedom
 Med mattade vingslag flyger
 Tyst freden — där är det lugnt;
 Men upp emot skyar smyger
 Ett klagande, sorgset, tungt:

»När tystnar väl vapnens skrammel
 I världarnas stora hus?
 När slutar väl krigiskt rammel
 Vid troner, som bli till grus?
 Kom snart, o, du ärorika
 Förbrödringens tidehvarf,
 Då vapnen för palmer vika,
 Och friden blir folkens arf».

Där hemma.

Där hemma!» — O, hur ljuft det klingar!
 Hem, sköna, rika, ljufva ord,
 Hur mycken fröjd och frid du bringar
 Åt vandraren på denna jord!

»Hem!» — Vid det ordet upp sig rullar
 En taffa full af sol och frid,
 Med insjövåg och blomsterkullar,
 Med furuskog och äng så vid.

Där hemma — ord, när mildt du ljuder,
 Jag skådar, drömmande i håg,
 Mitt barndomseden, som mig bjuder
 På nytt sin frid vid tankars tåg.

Där hemma i de väna bygder
 Ut i det gamla nordanland,
 Där frodas ännu flit och dygder,
 Och trohet bor på blomprydd strand.

Där hemma sjunga än vid näset
 De böljor blå sin frihetssång,
 Där växa blommor än bland gräset,
 Och friska vindar gå sin gång.

Där hemma slumra under kullen
 Så många kära uti frid,
 Och blommor skjuta upp ur mullen
 På deras stoft vid vårsol blid.

Där hemma äro mina tankar
 I morgonstund, i stilla kväll.
 Jag uti drömmen ofta vankar
 Omkring i hemmets dalar säll.

Kanske jag en gång återvänder
 Dit hem med hjärtat fylldt af sång —
 Kanske jag mer ej ser de stränder,
 De blomsterrika, någon gång . . .

Men får jag ock ej lycklig njuta
 Utaf din fågring, hembygd skön,
 Skall fjärran dig jag tiden sluta,
 För dig dock blir min sista bön.

Gud signe dina väna dalar,
 Din furuskog, din blomsterstrand!
 Han sände från de gyllne salar
 Sin nåd till fagra Svithiods land!

Hösttankar.

Naturens liljor somna,
 Dess fagra rosor dö,
 All fågring börjar domna,
 Mörk böljar stormig sjö.
 Det går en vemodssusning
 Igenom dal och lund
 Vid höstlik, dämpad ljusning
 Från solens gyllne rund.

På vinge lätt ses fara
 Till Söderns rika land
 Sensommarns sångarskara
 Från frostig, kylig strand.

Allt blir så tyst och öde,
Där nyss var lif och fröjd:
Man är som bland de döde
Och blir för vemod böjd.

Vårt pilgrimslif på jorden
Är som en sommar kort,
Som, då den bäst är vorden,
Ånyo flyktar bort.
När friska pulsar klappa
Och friskt vårt hjärta slår,
Vill hösten kraften slappa
Och bleka våra hår.

Och hvarje glädjens lilja
Och hvarje hoppets ros,
Den unges starka vilja
Tar lifvets höst sin kos.
I styrka minskar sången,
Ty glädjen är ej mer,
Fast än igenom tvången
Ett leende man ler.

Dock — rosen vaknar åter,
Och liljan får sin skrud
Igen, när drifvan gråter
På Skaparns allmaktsbud.

Från Tiberns gula vågor
 Flyr fågeln hit på nytt,
 När skönt vid vårsols lågor
 Naturens morgon grytt.

Så uti fridens salar
 Blir hjärtats glädje ny.
 Ny sång i sälla dalar
 Vid himmelskt morgongny
 Vi en gång skola sjunga
 Med glädje, hopp och tröst
 Med en odödlig tunga,
 Där aldrig det är höst!

Till de små.

Klara barnaöga,
 Lyft dig mot det höga,
 Upp mot himmelen
 Till din bästa vän!

Se dit upp, när världen
 Lockar under färden;
 Ty från stjärnors hus
 Strålar livvets ljus.

Barnahand, du rena,
 Jesu hand allena
 Tryggt du fatta må,
 Och dig väl skall gå.

Syndens hand dig räcket,
 Frestande hon sträckes —
 Fly, o fly för den;
 Följ din Herde än!

Späda barnatunga,
 Som om Gud hörs sjunga,
 Städs du sjunge så,
 Tills du hem får gå!

Långt från jordens vimmel
 Skall uti Hans himmel
 Äfven du en gång
 Sjunga bättre sång!

Regn.

Det susar, det brusar i himmelens skyar
 Och regndroppar leka i rymden så gladt.
 De tätande, regndigra, mörknade byar
 Nu skänka åt smäktande jorden sin skatt.

De hoppfulla blomster i sommarens dagar
Till brännande solen sitt hufvud ha' sänkt;
Den gulnade brodden på tegarne klagar,
Att himlen sitt balsam på honom ej stänkt.

Då komma ur molnen de svalkande droppar
Till feberhet nejd — hur de susa ur skyn!
Och allting får fägning och allting sig knoppar;
Föryngnad står jorden så skön för min syn.

Då tackar jag Honom, som herre är vorden,
Som mättar hvar folk och hvar näjd med sin nåd,
Att åter han svalkade smäktande jorden,
När tiden var när i Hans allvisa råd.

Så svalke Han smäktande, tynande hjärtan
Med himmelens balsam på hjärtana stänkt!
Han byte i fröjd den förtärande smärtan
I själar, dit tviflenas pestvind sig sänkt!

Han styrke, uppfriske vårt lif i det ena
Att lyda och älska och tro på Hans namn,
Tills sist vi från öknen, förklarade, rena,
Få flytta till fridens och sällhetens hamn!

I dal och på höjd.

Jag har vandrat i dal,
 Jag har vistats på höjd
 I vårt älskade fädernesland.
 Jag sett armod och kval,
 Men ock lycka och fröjd
 Båd' i dal och på höjder ibland.

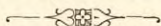
Jag har lefvat bland dem,
 Som med möda och svett
 Fått förtjäna sitt dagliga bröd.
 Jag har varit i hem,
 Där blott rikedom lett,
 Och där fjärran var tryckande nöd.

Men i mödornas dal
 Fann jag lycka kanske
 Oftast mer än i rikemans hus,
 Och jag skådade kval,
 Där blott lycka bort le,
 Och där framtiden bort vara ljus.

Och så fann jag därvid,
 Att ej guldet förmår
 Drifva sorgen sin kos, men ock väl,
 Att förnöjsamhet, frid
 Torka glittrande tår
 Och ge glädje åt hjärta och själ.

Ty där Herren är gäst,
 Där hans frid tagit bo,
 Där, om mödan ock ofta är svår,
 Trifs dock glädjen som bäst!
 Där är lycka och ro,
 När i rike mans hus sorgen rår.

Därför gläd dig, min vän,
 Om ock knappt är ditt bröd,
 Blott Guds frid hvilar öfver ditt tjäll!
 Se, en dag står igen,
 Då från sorger och nöd
 Du får hvila så lycklig och säll.

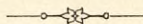
Helgmålsringning.

Rlockan ljuder silfverklart kring nejden,
 Bergen återeka hennes ljud;
 Klara, rena stiga de mot höjden,
 Manande de sända ut sitt bud:
 »Sabbat stundar! Mänska, lemna jorden
 Och dess lumpna id för dag, som gryr!
 Red dig, jordens son, att möta Herren:
 Lifvets arbetsdag så hastigt flyr!»

Ja, jag hör dig, helgmålsringning, ljuda
 Öfver dal och öfver sjö och strand.

Och därvid min tanke hänryckt ilar
 Fjärran, löst från alla tvång och band;
 Salig skådar han det fjärran ljuset,
 Ser hur lifvets sabbatsdag går opp,
 Hör hur psalmen ljuder i det landet,
 Där han hvila får vid slutadt lopp.

Snart skall evighetens klockor kalla
 Mig till gudstjänst i min Faders hus;
 Snart skall tröttad ande bergad ila
 Hän från jordens vimmel, larm och brus.
 O, ljud klar, ljud ren, du helgmålsringning,
 Som förkunnar: »Dagen inne är,
 Sabbatsdagen i de sällas boning,
 Hvilan efter arbetsdagen här!»

Sädd och skörd.

Uti den kulna höstetid
 Med hjärtat fylldt af hopp och frid
 En landtman gick med fasta steg
 Och sådde kornet på sin teg. —
 Den kulna hösten snart gick om,
 Så vinterns bistra timma kom
 Och strödde tätt den hvita snö
 På tegen öfver litet frö.

En dåre log därvid och sad':
 »Hur, granne, kan du vara glad?

Ditt korn, föspilldt på tegen där,
 Af vinterns snö fördärfvadt är». —
 »Nej», sade bonden glad och nöjd,
 »Jag gläds åt flingorna från höjd:
 Det korn, som göms af vinterns snö
 I godan jord, det kan ej dö.

Snart kommer efter vinter lång
 Den sköna vår med sol och sång.
 Då smälter drifvan, och därur
 Ler fram en skön och fri natur;
 Då vaknar ur sin vinterdröm
 Det lilla frö vid ljusets ström
 Uti en ny och skön gestalt
 Och lönar mödan hundrafaldt.»

— — —
 Min broder! Tårars sådd du sår,
 Och böjd af sträfsamt värf du går.
 Du gör ditt kall — det göms och glöms,
 Och ofta orätt det bedöms.
 Men fatta mod, om höstens vind
 Och sorger bleka här din kind,
 Låt falla glömskans kalla snö —
 Din mödas frö skall dock ej dö!

Gör rätt och godt, hjälp i all nöd
 Och bryt den hungrige ditt bröd;
 Den skydd ej har för vindens brus,
 Haf i ditt lugna, trefna hus!

Var kärleksfull mot sorgset bröst
Och bringa änkan huldt din tröst,
Blif dem, som stå vid faders bår,
En far och torka deras tår.

Må sedan otack bli din lön
Och hån dig ges för gärning skön --
Var dock ej tviflande och tro
Att kornet icke mer skall gro:
Det är blott höst och vinter kall,
Som öfver kornet dröja skall,
En kort och snart förgången tid,
Som efterföljs af lön och frid.

Och vår det blir, en härlig vår,
Där allt i ljuflig blomning står,
I hvilans evigt sälla land
På evighetens ljusa strand.
Den våren sist skall famna dig
Och bringa lön för evig tid,
Då hundrafaldt din gärnings frö
Skall bära frukt, som ej skall dö!

Sol.

Gläns öfver haf och land,
Gyllene sol!

Väck med din milda brand

Lifvet vid pol!

Vårhälsning vifvor och sippor gif,

Kyss dem till lif!

Gläns öfver drifva kall,

Lös bunden våg,

Frigör naturen all,

Som domnad låg!

Vintern fördrif från sin härskarstol,

Gyllene sol!

Gläns in i mänskobröst,

Himmelska ljus;

Bringa den sorgsne tröst

I jordens grus!

Villade vandrarn på lifvets hed

Värna och led!

Torka den armes tår,

Smärtan fördrif;

Hjärtan, där vantron rår,

Lifsglädje gif!

Famlar en ande i tviflens brus,

Gif honom ljus!

Gläns, tills bak västersky
 Lifssolen flyr,
 Tills dagen, evigt ny,
 Skön för oss gryr
 Uti det land, där i salig ro
 Anden får bo!

Där blir ej mera natt:
 Från Lammets stol
 Ler i förklaring gladt
 Himmelens sol.
 Henne jag sjunger med fröjd en gång
 Skönare sång!

Wäxlingar.

I solljusa dagar, när himlen är blå,
 Jag sjunger af glädje min sång.
 Men också när molnen på himmelen gå,
 Jag sjunger, trots sorger och tvång.

Det skiftar, det växlar i skuggornas tid
 Så ofta i människobröst:
 Än larmar därinne af oro och strid,
 Än susa där fläktar af tröst.

Än glittrar där solen i fullaste brand
 Från azurblå, purprade skyn —
 Men åter af dimmor den fridsälla strand
 Blir bortskymd för tanke och syn.

Ibland hörs blott jämmer och suckar och pust
 Och isiga vindarne gny —
 Men åter blir glädje och jubel och lust,
 När dimmorna skingras och fly.

Hur skönt då i växlande tidernas rad
 Att äga en sångares lott!
 Vid strängade lyran jag sjunger mig glad
 Och drömmer, tills natten förgått.

Snart skola de flykta, de växlande år,
 Och sångaren gå till det land,
 Som ofta i drömmen så hägrande står
 För honom med vårsolens brand.

Så klinga, min lyra! Där finnes ej sorg,
 Ej växling, ej fröjder som fly!
 Där saligt i sällhetens strålande borg
 Skall rosiga morgonen gry!

Till en sorgsen.

Sorgsna hjärta, hvarför klaga,
 Hvarför sucka dagen lång?
 Lär dig korsets börda draga,
 Ödmjukt bära lifvets tvång!

Lifvet har ej annan mening,
 Än att under kamp och strid
 Här fullborda hjärtats rening
 För en evig himmelsk frid!

Efterklang.

(Efter en dansk idé).

Jag känner ej mycket till noter,
 Jag sjunger efter gehör,
 Likt svalan, som kvittrar vid taket,
 Som lärkan, när natten dör,
 Likt glada sparfven, som stänker
 Kring vattnet vid bäckens rand
 Och kvittrar utan att tänka
 På visan ett minsta grand.

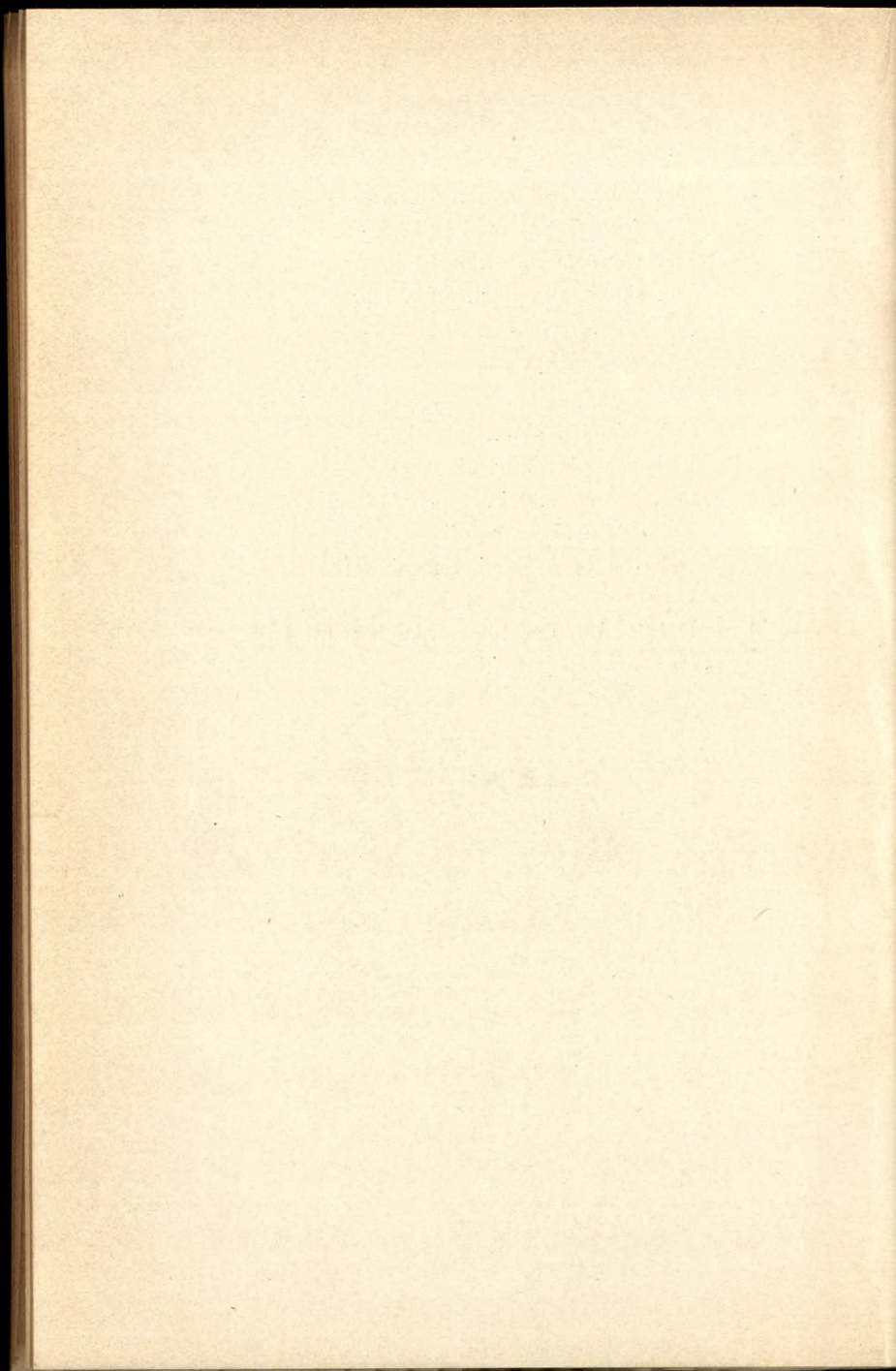
Där hedarne hålla sin söndag,
 Där lärkan kallar till fäst,
 Där stigen sig ensam slingrar,
 Där klingar min visa bäst.
 Där ljuslätta skyar segla
 Den drömmande näjd förbi,
 Jag trodde mig ofta höra
 I rymden en melodi.

Det var, som om himmelen sjungit
 I växling med leende jord;

Det kunde ej fästas med noter
Och icke fångas med ord.
Det var som en strängad harpa,
Det sköna, det höghvälfda blå;
Solstrålarne voro de strängar,
Som vinden spelade på.

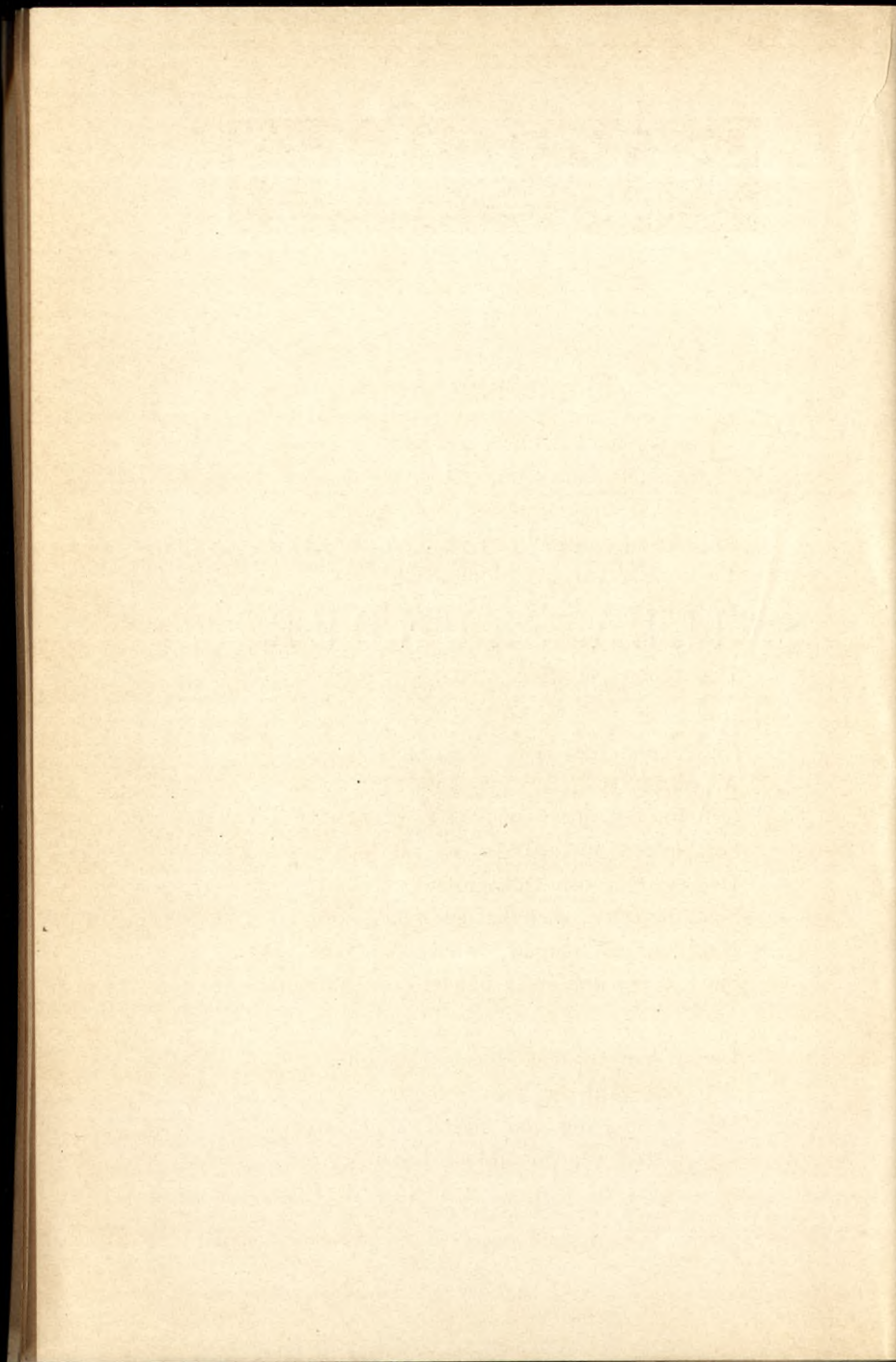
Och ofta jag glömt mig därute
I skogen vid glittrande vik
Och lyssnat andäktigt och länge
Till denna sköna musik.
Och om I en skönhet förnimmen
I visorna, som jag sang,
Det är från den himmelska harpan
En bäfvande efterklang . . .

II.

STILLA STUNDER.

Böckernas bok.

Jag vet en bok af högre halt och värde,
Än alla andra jordens böcker ha,
Än tankar djupa, tänkta af de lärde,
Än sånger, sjungna utaf skalderna.
Ty ur den boken världens vise tagit
Sin kunskaps kärna och sin tankes rot,
Och ur den boken skalden fram har dragit
Den sköna bild, som strålar oss emot.

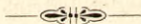
Och denna bok, den helga, stora, rika,
Är *bibeln*, Herrens eget sanna ord!
Och för det ordet måste allt ge vika
Som lefver, tänkes, talas på vår jord,
Det evigt är och ej som tankars skara,
Som tjusa lätt, men hastigt flykta bort —
Nej, berg må remna, jordens kula fara
Sin kos — det ordet blifver dock allt fort!

Den boken lär mig Herrens nåderika
Och visa vård om sina fosterfär,
Den lär mig hur, när andra vänner svika,
Den högste vännen ändock hos mig står

Och lär mig hoppfullt mina ögon vända
 Till Sions berg, där Herrens tempel är,
 Att bida morgonsol, som sig skall tända,
 Där evigt vi få vara Herren när!

Och därför vill om Herrens ord jag sjunga
 Och prisa Honom, som det gifvit har,
 En skatt, en tröst för gamla och för unga,
 Ett stöd, då färden genom öknen drar.
 I ljufligt skimmer alla bilder stråla,
 Af himmelsk klang genljuder hvarje ord,
 Och för oss städs' det vill Guds kärlek måla,
 Den han betett en syndbesmittad jord.

O, klinga, lyra, fastän svag och ringa,
 Med fröjd om bibeln och om bibelns Gud!
 Sjung om de bilder, som förbi mig svinga,
 Om Kristus, klädd i blodig marterskrud,
 Om morgonrodnan, som i öster glänser,
 Om änglabud från lifvets ljusa land,
 Tills handen domnar, och från jordens gränser
 Jag flyr att sjunga där på flodens strand!

“Vi hafva sett hans stjärna.”

Matt. 2: 1, 2.

»**H**var är den furste, som i Juda dalar
 I dag är född? O, konung, säg oss det!
 På östlig himmels azurblåa salar
 Hans stjärna glänst för oss i majestät.
 Hon strålat klarare än alla solar
 Och bådats oss en furste, mera stor
 Än de, som sitta nu på kungastolar
 Och styra folket, som i världen bor!

Vi sett hans stjärna, skådat, hur hon tindrat
 Med budskap om en världens härskare.
 I härlighet hon för vårt öga glindrat;
 Nu komma vi att härskaren få se!
 Vi vilja böja knä invid hans läger,
 I stoftet böja oss för honom ner,
 Ty större än den störste, stjärnan säger,
 Att kungabarnet är, där klart hon ler.

Vi sett hans stjärna — men ock blott hans *stjärna*;
 Det är ej nog — vi äfven vilja se
 Den konung själf, som styra skall och värna
 All jordens folk, och honom fromt tillbe!» —
 Så talte vise män från Österlanden,
 En skara hedningar, som stjärnan sett,
 Och sedan kommo, ledde utaf anden,
 Att prisa gåfvan, Gud all världen gett.

* * *

Vi sett hans *stjärna* — ja oändligt mera:
 Vi *honom själf* ha sett i kött och blod:
 Vi sett hans makt mot ondskan triumfera,
 Sett, hur han hjälpt, den fursten, stor och god.
 Vi sett hans allmakt spränga grafvens boja
 Och hört hans stämma bjuda böljan: »Tig!»
 Vi sett hans nåd i furstehus och koja,
 Hur öfver alla han förbarmat sig!

Vi sett hans hjässa utaf törnen krönas
 Till tack för hvarje gång ett sår han läkt,
 Vi sett hans kärleks nåd med falskhet lönas,
 Sett honom dö, som makt mot döden ägt.
 Men ock vi sett hans allmakt jubilera
 På tredje dagen öfver död och graf,
 Ha hört hans stämma mäktigt triumfera:
 »Jag lefver! I min död jag lif er gaf!»

Och dock — hur hafva vi ej utan kärlek
 Och utan tro på honom sett hans makt;
 Hur ha vi ej bemött hans hjälp med smälek
 Och skuld på skuld på våra själar lagt!
 När hedningen, som endast sett hans *stjärna*,
 Från fjärran länder kommer till hans bädd
 Att dyrka honom, hylla honom gärna —
 Han blir af oss, som *honom* sett, blott hädd!

Vi sett hans *stjärna* — honom själf vi skådat:
 Det blir vår dom en gång i evighet,
 Att vi föraktat gåfvan, Gud oss bådatt,
 Föraktat Herrens nåds barmhärtighet.

Vi sett hans *stjärna!* Ve, vi skola bländas
 Af *honom själf* en gång på domens dag!
 Om vi ej falla till hans fot, skall tändas
 Nitälskans eld — så är hans stränga lag!

O, kristna folk, som Jesu stjärna lyser
 Med mildhets glans, stå upp i juletid
 Och gå med hjärta, som i synd förfryser,
 Vid stjärneljus och bed om nåd och frid
 Vid krubbans strå, där världens konung hvilar,
 Böj knä tillsammans där med hedningen,
 Som full af vördnad dit från fjärran ilar,
 Och bed om nåd och hjälp och tro igen!

Dulsång.

Du stjärna, som tändes i öster en gång,
 Som strålade härligt från pällen
 Och ledde de vise på färden så lång
 I härliga fridfulla kvällen
 Till stallet, till krubban — o, tindra och säg,
 Att än finns till Betlehems ängder en väg,
 En väg till den nyföddes hjärta!

Du strålade flammande öster ifrån
 Och lyste mot frälsarens läger.
 O, lys äfven nu hvarje famlande son
 Af jorden, som friden ej äger,

Som glömt under jordlifvets stormar och brus,
 Hvar vägen går stjärnklar till Betlehems hus,
 Till frälsning från synder och smärta!

Du brusande, tonstarka, himmelska sång,
 Som ljud omkring Judalands slätter,
 O, klinge ur seklernas väcker din gång
 I dimtunga, villande nätter!
 Bjud ära i höjden, åt människor frid,
 Bjud sällhet och hvila och ro från all strid
 Och kungör, att född är oss Herran!

Se, vilsna som fåren på heden de gå,
 Och ulfven dem hotar med döden.
 O, led dem till barnet på bädden af strå
 Och säg dem, att hotande nöden
 Han tager dem ur och dem nämner vid namn
 Och skänker dem frid i sin älskande famn,
 Där fara och nöd äro fjärran!

Ja, lys oss, du saliga, tindrande ljus,
 Som strålar i blånande öster,
 Och klinga, du änglasång, skönt från Guds hus
 Med manande, kallande röster!
 Förkunna, att vägen till sällhetens land
 Går mörknad men säker vid frälsarens hand,
 Att hvilan blir slutet på färden!

O, kalla hvar evighetsvandrare hem
 Till hvila i saliga länder,
 Gif visshet och styrka på vägen åt dem,

Som följa på töckniga stränder
 Den strålände stjärna, den klingande sång,
 Och samla oss alla i klarhet en gång
 Till julfest i himmelska världen!

Passionsbilder.

I.

Matt. 21: 5.

»**H**osianna! Se han kommer
 Mild, saktmodig god och blid!
 Kristus nalkas Zions portar!»
 Så ljud ropet fordomtid.
 Och ännu i adventstider
 Som ett eko fjärran från
 Ljuder budet: »Se, han kommer!
 Hosianna, Davids son!»

Se han kommer! Tidens äflan,
 Dagens lumpna kif och strid
 Vike för den frid, som bjudes
 Uti helig adventstid!
 »Hosianna, Hosianna!»
 Klinge fjärran, klinge när!
 Friden i hans fotspår blommar,
 Salighet han med sig bär!

Se, han kommer! Till den unge,
Sorglös än i lifvets vår,
Och till mannen i sin styrka
Han så mild med kärlek går,
Och han kommer till den gamle,
Innan lifvets kvällsol dör:
Frid, försoning, ljuflig hvila
Till hvart hjärta huldt han för.

Se, han kommer! Öfver jordens
Mörka, skumma hednaland
Än hans ankomst ljufligt sprider
Glänsande sin ljusnings brand.
Se, han kommer! Och till jorden
Döda gudar slås i grus,
Och från öster intill väster
Strålar evighetens ljus.

Se, han kommer! Du, som dröjer
Tviflande, tag mot din Gud!
Se, han kommer snart att döma,
Och basunaröstens ljud
Väcker grafvens slumrarskara,
Kallar jordens barn med makt.
Se, han kommer! Se, han kommer!
Allt han till sin spira lagt!

Se, han kommer! Se, han kommer!
Ve dig, om du icke förr
För den höge konung öppnat
Har ditt hjärtas tempeldörr.

Tiden bjöd dig nåd, förskoning,
 Då han kom i kärlek blid;
 Men med domens kraft han kommer
 Bortom dagar, rum och tid!

Se, han kommer ock till kvalde
 Vandraren i pilgrimsland,
 Kommer mildt och kallar barnet
 Till ett fjärran, härligt land.
 O, hur skönt, när änglaröster
 Ropa ut det stora bud:
 »Se, han kommer, se han kommer
 För att hämta hem sin brud!»

— ❧ —

II.

Luk. 18: 31—33.

Jerusalem, Jerusalem,
 Du stad på bergets topp,
 Han nalkas dig, din Gud och kung,
 Han drager till dig opp.
 Han kommer stilla och med frid,
 Sin faders ende son,
 Att lida, kämpa dödens strid
 Och undfå spott och hån.

Jerusalem, Jerusalem,
 Se, som ett offerlam,
 Som bort till slaktning stilla går,
 Han går mot döden fram.

Du ropat hosianna nyss
 Och hyllat helig gäst;
 Nu snart, förrådd af Judas' kyss,
 På korset blir han fäst.

Jerusalem, Jerusalem!
 I hednafurstens sal
 Du leda skall din konung in
 Att lida hån och kval.
 Ditt gissel svängas skall med makt,
 Ditt törne gifva sår;
 Och sedan, som profeten sagt,
 Till korsets död han går.

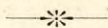
Jerusalem, Jerusalem,
 Du vet ej, hvad du gör:
 Se, påskens första morgonväkt
 Ur grafven segrarn för.
 I grafven *människones* son
 Du lägger ned, men vet:
Guds son, din konung, går därifrån
 Med makt och majestät.

— — —

Jerusalem, Jerusalem,
 Du kristenhet — till dig
 Han nalkas än, den helige,
 På nådens, fridens stig.
 I blodig skrud han för dig står
 Och hvisskar ömt ditt namn.
 O, hämta lif uti hans sår,
 Fly i hans stungna famn!

Jerusalem, Jerusalem,
 Du värld — se, templets stad
 Är skändad nu af hednahand!
 Han, främst bland städers rad,
 Förbannad dignat för det blod,
 Som i dess sköte rann;
 Sin frid han, syndfull, ej förstod,
 Sin hemska dom han fann.

Jerusalem, Jerusalem,
 Se, blodig går han fram,
 Din frälsare, och bjuder frid
 Och nåd för synd och skam.
 Men snart är nådens timme slut
 Och domens dag blott kvar.
 Ve dig, om då du kastas ut
 Och intet hopp se'n har!

III.

Luk. 22: 14 — 22.

I tyst och stilla timma,
 När lärmets mer ej rår,
 Vid stjärnebloss, som glimma,
 Guds son till nattvard går.
 Med trogna skaran bryter
 Han bröd i nattens stund,
 I vinets förbild knyter
 Med dem ett fast förbund.

Men där invid hans sida
 Med lömskt och hyckladt skick
 Ses Judas ängsligt bida
 Det rätta ögonblick,
 Då för den snöda skatten
 Af uselt, jordiskt guld
 Han i den tysta natten,
 Förräder mästartn huld.

Dock Herrens stämma bjuder
 Så doft ett evigt »ve».
 Med helig kraft det ljuder
 Mot hans förrädare.
 Och ut den arme hastar
 I nattens mörka väkt;
 Han hvilar ej och rastar
 Uti sitt uppsåt fräckt . . .

Snart uti bojor slagen,
 Af Judas såld, han står,
 Och innan slut är dagen,
 Sin hemska dom han får. --
 Men ensam är ej Judas,
 Hans likar finnas än:
 Än hala läppar bjudas,
 Som förr, åt frälsaren!

Dock ve dem alla — alla,
 Dess väg förbannad är;
 Guds vredes dom skall falla
 På dem för evigt där! —

O, arme Judas, stanna,
 Vänd åter på din stig!
 Ty hellre än *förbanna*
 Vill Gud *förlåta* dig!

IV.

Mark. 15: 14.

Hvad har han gjort, att bunden fram han släpas
 Af vreda hopen under rop och skrän
 Till romarhöfdingen att dömas, dräpas,
 Att naglas fast på ett af korsens trän?

Hvad har han gjort? — O, fråga dem han helat
 Från plågor, kval och nöd med helig hand;
 Hvad har han gjort? O, fråga dem han delat
 Sitt bröd en morgon invid insjöns strand.

Hvad har han gjort? O, fråga Magdalena,
 Den fordom fallna, och hon svarar dig.
 Hvad har han gjort? Det känna de allena,
 Som honom följt uppå hans mödas stig.

Hvad har han gjort för denna hop, som dväljes
 I fiendskap till honom, smärtans man?
 Jo, han har frigjort andra — själf han säljes;
 Han ömkat dem — han själf blott hånet vann.

Han helat sår — nu själf han gisslet känner;
 Han väckt till lif — nu själf till död han går.
 Han lindrat kval, som ofta själen bränner —
 Nu kvalens fullhet äfven honom når.

Dock — hvad han gjort, den frågan ej besvaras,
 Men »korsfäst, korsfäst», ropas det i kor;
 Och af en vrängsint domare förklaras
 Han döden värd, profeten hög och stor.

* * *

Hvad har *du* gjort att denna kärlek löna,
 Som blixtrar fram i blodet rosenrödt?
 Hvad har du gjort för den de törnekröna,
 För honom, som för dig på korset dött?

Ack, intet! — Gör dock, hvad af dig han beder:
 Se upp till honom, Herrens offerlam,
 Fall för hans fot i ånger ödmjukt neder
 Och bed om nåd för all din synd och skam!

Se, i sin död ett lif i ljusa länder
 Han dem beredt, som trösta på hans namn,
 På korset utsträckt sina gudahänder
 Att föra oss till himlens sälla hamn.

Där väntar han, som pryddt med törnekrona,
 Att dig få sluta i sin famn en gång;
 Där skall, när frälstas helga sånger tona,
 Du ock få sjunga lammets jubelsång.

V.

Luk. 23: 27—30.

Hör, klagan och jämmer,
 Hör, suckan och rop
 Med smärta uppstämmer
 Den sörjande hop,
 Som älskande följer
 Den heliges spår,
 Hvars väg till Golgata
 Så mödosam går.

Men stilla han talar
 Till sörjande bröst,
 Han huldt dem hugsvalar
 Och gifver dem tröst:
 »O, sörjen och klagen
 Ej mera för mig,
 Som vandrar af kärlek
 På smärtornas stig.

Men sörjen och klagen,
 Ty domen står kvar,
 Förskräckliga dagen,
 Som väntar en hvar. —
 Då skola de ropa
 Till bergen om skydd;
 Men skydd då ej finnes,
 All hjälp är då flydd.»

— — —

Hur dömande ljuda
De heliga ord!
Till bättring de bjuda
Ännu kring vår jord,
Ty dagen, den stora,
Förskräckliga, skall
Helt snarligen randas
Vid världarnas fall.

Jag ser, hur han nalkas,
Hur tiderna fly,
Och dagen re'n svalkas,
Och mörk blifver sky.
Snart natten med fasa,
Med ondska och strid
Sig sänker kring jorden,
Och slut är vår tid.

Då blixtrar från höjden,
Från himlarnas land
Den stråle, som tänder
All världen i brand;
Och bländande solar
Förlora sitt ljus,
Och kretsande världar
Förvandlas till grus.

Hör, klagan och jämmer,
Hör, suckan och rop
Förtviflad uppstämmer
Den tallösa hop

Af osälla andar
Från grafvarnes cell,
Som söka till gömslen
De störtande fjäll.

O, mänska, som dröjer
I synder och brott,
Sänk pannan du höjer,
Förr'n tiden förgått;
Sök nåd, medan tiden
Dig tillfalle ger —
Se, dagen sig närmar,
Då nåd ej finns mer.

VI.

»**D**et är förbi! Se, hölj'd af blod
På korset in han somnar!
Min konung och min herre god
I dödens armar domnar.
Se, ögat slutes, och däri
Blott ett jag ser: allt är förbi!

Förbi, förbi! En saga blott,
Fast skön, hans verk är vordet.
Min herre njuter rövvarns lott,
Och sannt var blott det ordet,
Att dödad sist han skulle bli --
Och därmed är ock allt förbi!

Dock säg — förbi? Är allt förbi? —
 Nej, än finns hopp i nöden!
 Han sagt: Jag evigt ej skall bli
 I grafven och i döden:
 På tredje dagen står jag opp —
 O, än, fast svagt, det finns ett hopp!

Så vill jag vaka vid hans graf,
 När nattens väkter skrida.
 I hopp, att löftet, som han gaf,
 Skall fyllas, vill jag bida.
 Vid grafvens dörr vill jag förbli —
 Kanske är allt ej än förbi!»

* * *

Så klagade i fordom tid
 Vid korset och vid grafven
 Så månet hjärta utan frid,
 Då döden tog sin glafven.
 Blott gränslös smärta låg däri,
 Ej hopp, att allt ej var förbi.

»Förbi, förbi!» Så mången gång
 Än sorgesången ljuder,
 När smärtans, nödens dag blir lång,
 Och plågan otämd sjuder.
 »Det finns ej hjälp — hvi hoppens I,
 Bedragna bröst? Allt är förbi».

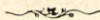
Nej, sorgsna sinne, fatta mod!
 Haf tröst, du kvalda hjärta!
 Om han ej gjutit huldt sitt blod

Och lidit dödens smärta,
 Om han från fienden gått fri,
 O, då först vore allt förbi.

Men bida nu vid hotfull graf,
 Där hopp och lycka hvila.
 Se — stenen snart skall vältras af,
 Du till hans möte ila
 Och jubla salig, frälst och fri:
 »Min Gud, allt var dock ej förbi!»

Väl hotar nöd af alla slag
 Och tviflet stämman höjer
 Än som den första långfredag,
 Som död din herre dröjer.
 Men se, han lefvande skall bli
 På nytt — då är all sorg förbi!

Förbi, förbi all sorg, allt tvång!
 Se, lifvets påskdag glänser!
 I själen klingar jubelsång
 Re'n inom jordens gränser,
 Tills evigt sången där skall bli:
 »Nu är all sorg och nöd förbi!»

VII.

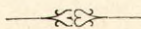
Hvad ljuflig änglahälsning
 Från Jesu tomma graf,
 Som dödens fruktan borttog
 Och evigt lif oss gaf:

»Uppstånden ifrån grafven
 Är Kristus, frälsaren!
 Han öfver döden segrat!
 O, fröjd! Han lefver än!»

Rundt jorden ryktet ljuder
 Och sprider fröjd och hopp,
 Och på det samma Kristus
 Sitt tempel har byggt opp.
 Vår tro var ej förgäfves:
 Vål var vår Herre död,
 Men hör: »Han är uppstånden!»
 Så änglabudet ljud!

I dag, ej blott från grafven,
 Är jubelsången stor,
 Ty millioner själar
 Framjubla samma kor:
 En gång vi voro döde,
 Men döden måste fly,
 Ty Kristi kärlek tände
 En påskdagsmorgon ny!

Så kommen nu, I alle,
 Som påskens glädje fått
 Och frälsta ifrån döden
 Till lif i Jesus gått,
 Och ropen, tills på jorden
 Ej är en själ igen,
 Som ej har fått det budskap,
 Att Kristus lefver än!

"Maria!"

»**M**aria!» Så klingade ordet en gång
 I påskdagens rosiga skimmer.
 När ensam Maria gör vandrigen lång
 Till grafven, hon häpen förnimmer
 Hans tröstfulla hälsning: »Maria!»

»Maria! Maria! — O, känner du mig
 Ej mera för fäfänga tåren,
 Du gråter, där tröstlös du vandrar din stig
 Att gjuta ditt balsam i såren
 På honom, som re'n är uppstånden!»

»Maria! Maria!» — O, fröjd utan namn —
 Det tonfallet milda hon känner!
 »*Rabbuni!*» hon ropar, vill fly i hans famn.
 Af glädje på kinden nu bränner
 Den tår, som af sorg nyss hon gjutit . . .

Men mildt och förmanande visar han bort
 Den hand, som hans klädfäll vill sluta:
 »Rör icke, Maria, vid mig! Innan kort
 Jag går för att sällheten njuta
 Som fordom hos Fadren i höjden!

Maria! Gå bort till den sörjande hop
 Och säg den, hvad själf du har funnit,
 Att suckar och ängslan och tårar och rop,
 Som höjts och i klenro ha runnit,
 Må bytas i jublande glädje!»

* * *

»Maria!» — Så kallar den himmelska röst
 Än bäfvande, klentrogna hjärtan.
 Han bjuder dem hvila, han gifver dem tröst
 Och byter i jubelfröjd smärtan,
 Som tviflen i själen ha hopat.

Maria! Maria! O, sörjande själ,
 Din frälsare lefver! Så sluta
 Att sucka och klaga! — Se, allt nu blir väl;
 I stoftet dig bedjande luta
 Och ropa med fröjd ditt »Rabbuni!»

Maria! — Så klinge till själen, som flyr
 Från stoftet och tviflande famlar:
 Maria, Han lefver! Se, morgonen gryr,
 Se, döljande täckelset ramlar:
 Och salig du juble: »Rabbuni!»

Rabbuni, o, mästare, herre och vän,
 Som segrande uppstod ur grafven,
 Din hälsning i Örtagård, ljude den än
 Till vandraren, lutad mot stafven
 Och sökande vägen till friden!

O, klinge den jublande själen emot
 I dödsflodens svallande vågor!
 De orden förtage allt dödsrikets hot,
 Att själen bland solarnes lågor
 Dig hälsar: »Rabbuni, Rabbuni!»

Pingsstankar.

Säg, har du märkt i lifvets kamp och strid,
 När motgång tryckt den svaga mänskoanden,
 Hur hjärtat fyllts af öfverjordisk frid,
 Och plötsligt lösta blifvit snäfva banden,
 Hur tillförsigt och salig, himmelsk ro
 Fått rum, där fordom tviflen hade bo?

Säg, har du hört en stilla hvisknings ljud
 I tysta kammar'n, där med Gud du kämpat?
 Det talat skönt om evig frid hos Gud,
 Har torkat tåren, hjärtats oro dämpat
 Och tändt på nytt det hopp, som fordom brann,
 Men som i lifvets bittra strid försvann.

Ja, säkert du förnummit mången gång,
 Hur dunkla gåtorna ha blifvit tydda,
 Hur klågan bytts i fröjd och segersång,
 Som hade himlen kommit till din hydda.
 Och själf du spörjande med undran stått,
 När ljus och frid ditt kvalda hjärta fätt.

Det är den helge Anden, som med frid
 Än sväfvar ned från himmelen till jorden,
 Som än, likt förr, i pingstens helga tid
 För sorgsna bröst hugsvalaren är vorden,
 Som löser själens fjättrar, tungans band
 Och skingrar dimmorna på nattlig strand.

Han gästar hvarje mänskösäl, som tror
 Och bedjande mot himlens höjder blickar;
 Han dämpar sorgen, som i hjärtat bor,
 Och glädjens ljus till kvalfyldt sinne skickar,
 Han hviskar hoppets ord i tviflarns bröst,
 Ger ro och hvila, bringar himmelsk tröst.

Så fatta mod, min vän, fast lång och svår
 Är vägen här, där skuggan jämt sig breder.
 Se, hvarje själ, hvars bön till himlen går,
 Den helge Anden genom natten leder;
 Han för den svage genom jordens grus
 Till sälla tider och till högre ljus.

Han sväfvar sakta ned till stormig strand,
 Där striden gnyr och oron otämd larmar,
 Han visar hemåt till det goda land
 Och talar om den Gud, som sig förbarmar.
 Han hviskar mildt: »Du svaga hjärta, tro
 Och hoppas, fast bland skuggor du får bo!»

Och när i lifvets sista aftonväkt
 Från fjärran kust dig tysta röster kalla,
 Skall dödens härskarspira blifva bräckt
 Och sista fienden besegrad falla. —
 När döden kysser tröttadt stoft till frid,
 Han för din lösta själ från jordens strid.

På Oljoberget.

Matt. 28: 16—20. Apg. 1: 9—11.

Det är uti dagens gryningstimma,
 Då ej solen börjat än sitt lopp,
 Och blott morgonrodnans skära strimma
 Glänser matt kring Oljobergets topp.
 Allt är tyst — blott Kidrons bölja brusar
 Genom dalen invid tempelstad,
 Och med stilla fläktar västan susar
 Mellan liljor och bland rosors blad.

Då i morgon heligt stilla drager
 Där en liten skara genom dal,
 Medan klarare blir nåjdens dager,
 Ljusare de tusen blommors sal.
 Det är Mästaren från Galliléen,
 Den ur grafven gångne, som går fram;
 Det är han, den hädde Nazaréen,
 Som blef naglad uppå korsets stam.

Men i dag ej korsets börda plågar
 Honom, som i arla morgonväkt
 Genom dalen sista gången tågar,
 Gudasonen, född af mänskosläkt.
 Och ej tåras lärjungskarans öga —
 Oron flytt vid Kristi öppna graf —
 Kärleksfullt de se mot mästarn höga,
 Som sitt lif för dem af kärlek gaf.

Hör, hur kärleksfull hans stämman ljuder,
 Tröstande, hugsvalande med frid,
 Hör, hur mildt han dem att verka bjuder,
 Spridande hans namn kring världen vid.
 Och med helig bäfvan skaran lyssnar
 Där på bergets topp i morgonstund . . .
 Då hans helga stämman plötsligt tystnar,
 Allt blir tyst på höjd, i dal och lund . . .

Och som buren utaf legioner
 Hvita tjänare från lifvets land
 Sakta sväfvar han från jordens zoner,
 Stiger upp mot skyars blåa rand.
 Se, välsignande han sina händer
 Sträcker öfver lärjungskarans tropp,
 Som sin blick i helig bäfvan vänder
 Mot den hädanfarné mästar'n opp . . .

Hör, då tala där vid deras sida
 Himlahärolder ett ljuflikt ord:
 »Säg, hvi stån I här och honom bida,
 Som till Fadern gått från denna jord?
 Se, som han i dag, från jorden buren,
 For dit upp, han åter komma skall;
 Brista skall ännu en gång azuren,
 När han vänder hit vid världars fall.»

* * *

Nu ha sekler kommit och försvunnit,
 År på år gått bort i tidens haf,
 Månget hopp har brunnit och förbrunnit —
 Ej dock fyllts det löfte, som han gaf.
 »Kommer han ej snart från himlens salar,
 Brister skyn ej snart för kungars kung?»
 Så i längtan månget hjärta talar,
 När som dagen blifver lång och tung.

Jo, han kommer! Se, i blånad öster
 Bådar morgonrodnan dagen re'n!
 Profetians dunkla siarröster
 Och Guds kunskaps klara morgonsken
 Skönt förkunna oss, att natten lider,
 Att en härlig morgon snart skall gry,
 Då från jordens sorger, pust och strider
 Till hans möte vi i skyn få fly.

O, så kom, du morgon, helga, klara,
 Då vid änglasång och harpoljud
 Vi förklarade med fröjd få fara
 Till hans möte uti snöhvit skrud!
 Samla folkens släkter mer och mera
 Kring ditt helga berg och kom med frid,
 Kom att öfver döden triumfera,
 Kom att ända sorg och nöd och strid!

Wid Jesu hand.

Jesus, led mig vid din hand
 Genom jordens ökenland;
 Led mig här på okänd led
 Genom töckenmättad hed!
 Du blott känner hvarje stig;
 Dyre Jesus, led du mig!

Som ett barn vid moders barm
 Hvilar tryggt trots allt alarm,
 Så har jag ock lugn och ro,
 När jag i ditt hägn får bo.
 Lugnt blir hjärtat, trygg min stig,
 När du, Herre, leder mig!

Och när vägen mynnar ut
 Vid den mörka graf till slut,
 När det slutligt skymmer på,
 Jesus, vid min sida stå,
 Hviska huldt också till mig:
 »Frukta ej, jag leder dig!»

Och när ledd utaf din hand
 Jag har nått det goda land,
 Skall jag, löst från jordiskt tvång,
 Sjunga Lammets nya sång,
 Jublande, evinnerlig:
 »Du, o Jesus, ledde mig!»

“Du skall vara med mig!”

Luk. 23: 43.

» **M**ed mig skall du vara!» Jesus talar
 Huldt till rövaren, som halfdöd ber,
 Bjuder nåd, som honom mildt hugsvalar,
 Sedan lifvets sol i kval gått ner.

Med mig skall du vara, du, som syndat,
 Mördat, sköflat, ty jag hört din bön.
 Fast du fram på ondskans vägar skyndat,
 Med mig skall du vara! Nåd, hur skön!

Med mig skall du vara uppå stranden
 Utaf lifvets flod, i Faderns hus —
 Med mig skall du vara, sedan anden
 Flytt från jordens plågor, sorg och brus!

Se, i dag, när solens stråle släckes,
 Du skall gå med mig till paradiset!
 Du skall vara med, då skaran väckes,
 Som skall sjunga ära, lof och pris!

* * *

Så till rövaren i marterglöden
 Talte han, som lifvets furste är,
 Skänkte honom lifvet midt i döden,
 Att för evigt vara honom när.

Mänskohjärta, som af dödens käftar
 Redan famnats, hör din herres röst!
 »Med mig skall du vara!» Han bekräftar
 Det, om du vill tro och vinna tröst!

»Med mig skall du vara!» Pilgrim, lyssna
 Till det ljufva ord från korsets stam!
 »Med mig skall du vara!» Löfte, tystna
 Icke, förr än vi ha hunnit fram!

»Med mig skall du vara!» Klinga, klinga,
 Sköna hemlandston i dödens dal,
 Tills förklarade vi uppåt svinga
 Att med honom bo i fröjdens sal!

Herrens bön.

Matt. 6: 9—13.

Fader vår, som tronar öfver jorden,
 Helgadt varde här ditt stora namn!
 Ske din vilja! Må den åtlydd vorden
 Bli på jorden som i himlens hamn!

Må ditt rike komma till oss neder,
 Gif oss hvarje dag nödtorftigt bröd,
 Du, som hjälp åt skapelsen bereder
 Och som ger af himmelskt öfverflöd!

Våra synder, svarta såsom natten,
 Två dem af, förlåt dem, Fader huld!
 I din kärleks rika nådesvatten
 Två oss rena från all synd och skuld!

Se, ock vi, när någon mot oss felar,
 Vilja fatta sonande hans hand,
 Vetande, att *så du* såren helar,
 Släcker så med nåd vår ångers brand!

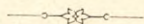
På den töckniga och mörka färden
 Fräls oss, Herre, utur frestarns nät;
 Låt oss icke lockas utaf världen
 Ur din viljas och din tuktans fjät!

Från den onda, lastuppfyllda tiden
 Fräls oss, Fader, håll oss hos dig kvar,
 Till dess främlingstiden är förliden
 Och vi skåda morgonsolen klar!

Hjälp oss, led oss! Din allen' är styrkan,
 Din skall äran bli för hvarje nåd!
 Dig all världen ägna skall sin dyrkan
 För ditt underfulla, visa råd!

Din är äran här i jordens länder —
 Dig lofsjunge all naturen, Gud!
 Dig lofsjunge allt på lifvets stränder,
 Jublande vid gyllne harpors ljud!

Amen! Amen! Ske oss som vi trodde,
 Som vi bådo här i jordens grus,
 Som vi önskat, medan här vi bodde,
 Och för evigt i ett högre ljus!

Strid och frid.

Wisst larmar det i världen
 Och högt går tidens haf;
 Och ofta under färden
 Jag tror mig se min graf.

Och tviflens kalla ilar
 Vildt brusa omkring mig;
 Och frestelsernas pilar
 Med makt omsusa mig.

Men midt i stridens vimmel
 Jag hör min herdes röst
 Från fridens ljusa himmel;
 Det ger mig mod och tröst.

»Förfäras ej», det ljuder,
 »Fast striden synes svår!
 O, frukta ej», han bjuder,
 »Jag vid din sida står!

Se, segerlönen vinkar
 På hemmets ljusa strand.
 Och hoppets stjärna blinkar
 Från skyars klarblå rand!»

Så mod då, själ, i striden,
 Den slutas snart för dig
 Och byts af gyllne friden
 I fröjd evinnerlig!

Se, kronan härligt glänser
 Som lön för striden här!
 Snart bortom tidens gränser
 I frid jag hamnar *där!*

Min tillflykt.

Därute i världen i bruset
 Hur dunkelt och öde det är!
 Där strålar ej himmelska ljuset
 Och visar, hvart vandringen bär.

Där tusen, som ej känna Herran,
 Försmäktade i synder och nöd;
 Från friden, för hjälpen så fjärran
 De hotas af faror och död.

Men den, som hos *Herren* har funnit
Sin tillflykt, sitt fäste, sin borg,
Som skydd i hans skugga har vunnit,
Hans hjärta är fritt ifrån sorg.

Han sjunger: »Du, Gud, är mitt fäste,
När fienden larmar kring mig;
Hos dig är min trygghet, mitt näste,
Du gömmer den svage hos dig!»

O, Herre, där vill jag förblifva,
Så länge här nere jag går,
Tills hemlof du sist mig vill gifva
Från vandringen villsam och svår!

Och då, när till ro jag får flytta
Till dig i den himmelska höjd,
Bli jordlivets sorger förbytta
I jublande visshet och fröjd.

Då jublar jag säll till ditt möte:
»Nu slutad är skuggornas tid;
Nu hvilar ditt barn i ditt sköte,
Omsväfvadt af himlarnes frid!»

Sikars brunn.

Trötte pilgrim, du som skrider
 Ensam genom ökenland,
 Bränd af solens varma strålar
 Och af öknens heta sand —
 Kom att hvila, kom att svalkas,
 Kom att hemta kraft en stund,
 Stanna vid den minnesrika,
 Underbara Sikars brunn!

Utur världens usla brunnar
 Har du druckit länge nog.
 De ej gåfvo någon svalka,
 Deras flöde dig bedrog.
 Kom och se, hur källan glänser
 Näderik och underbar,
 Drick utur dess helga flöde,
 Som från *korset* sprungit har!

Tidens falska brunnar sijn,
 Lögnens sand blir kvar till slut;
 Men Guds kärleks rika källa
 Ännu aldrig sinat ut.
 Härlig, svalkande hon flödar
 Än igenom seklers väkt,
 Millioner där ha druckit
 Och sin törst för evigt släckt.

Och vid källan skall du möta
Honom, hvilken känner allt.
Huldt skall där emot dig träda
Jesu frälsaregestalt.
Lifvets vatten friska, rika
Han allena gifver dig,
Och han helar djupa såren,
Som du fått på lifvets stig.

Drick därför, och vägen blifver
Ej som fordom lång och tung!
Drick, och syndens glöd försvinner,
Själén blifver frisk och ung!
Och med hjärtat fylldt af glädje,
Fylldt af oförgängligt hopp
Skall du åter framåt ila
Och fullborda så ditt lopp.

Drick ur källan, nådens källa,
Porlande i ökensand,
Tills du genom öknen hunnit
Till det rätta Kanaans land.
Där ej mer en öken glöder,
Tungan aldrig torkar där
Invid lifvets älf, som flödar
I det land, där död ej är!

Där är rum!

Joh. 14: 2.

Har du trångt, o pilgrim, som vid stafven
 Vandrar fram på mörk och törnig stig,
 Gläd dig dock, ty bortom mörka grafven
 Kristus har beredt ett rum åt dig!

»I min Faders hus», så själf Han säger,
 »Finnas många boningar ännu.»
 Om en vrå du ej på jorden äger,
 Se, ett hem i himlen äger du!

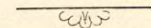
Han, som själf i jordens trånga dalar
 Icke ägde minsta lilla vrå,
 Han dig kallar upp till gyllne salar,
 Där ett rum af Honom du skall få!

Har du ej en vän, som sig förbarmar,
 När du lider, misskänd, utan tröst —
 Ack, hvad gör det! Uti Jesu armar
 Får du hvila, ro invid Hans bröst.

O, så klaga ej, fast världen sårar,
 Gråt ej, fast du har på jorden trångt!
 Se, dig väntar fröjd förutan tårar
 Och till sälla hvilans är ej långt!

Håll dig fast, o pilgrim, vid Hans hjärta,
 Gläds i hoppet åt din mödas lön
 Att en gång från livvets sorg och smärta
 Få för evigt bo i frid så skön!

Gläds och hoppas! Kvällens klocka klingar,
 Stilla aftontimman snart är när!
 Då till faderns boningar du svingar.
 Här var trångt; men rum det blifver där!

Halleluja.

(Efter J. H. W. Witschel.)

Pris, ära, jubelsång
 Vid gyllne harpors gång
 Gud Jehova!
 Ned i tillbedjan fall!
 Vid vigda klockors skall
 Ljude kring världen all:
 Halleluja!

Herre, din äran är!
 Hvem är din like här?
 Halleluja!
 Dig följer stjärnors här,
 Hyllning dig vinden bär,
 Dig sjunga änglar där:
 Halleluja!

Fader, din är all makt,
 Allt är dig underlagdt.
 Halleluja!

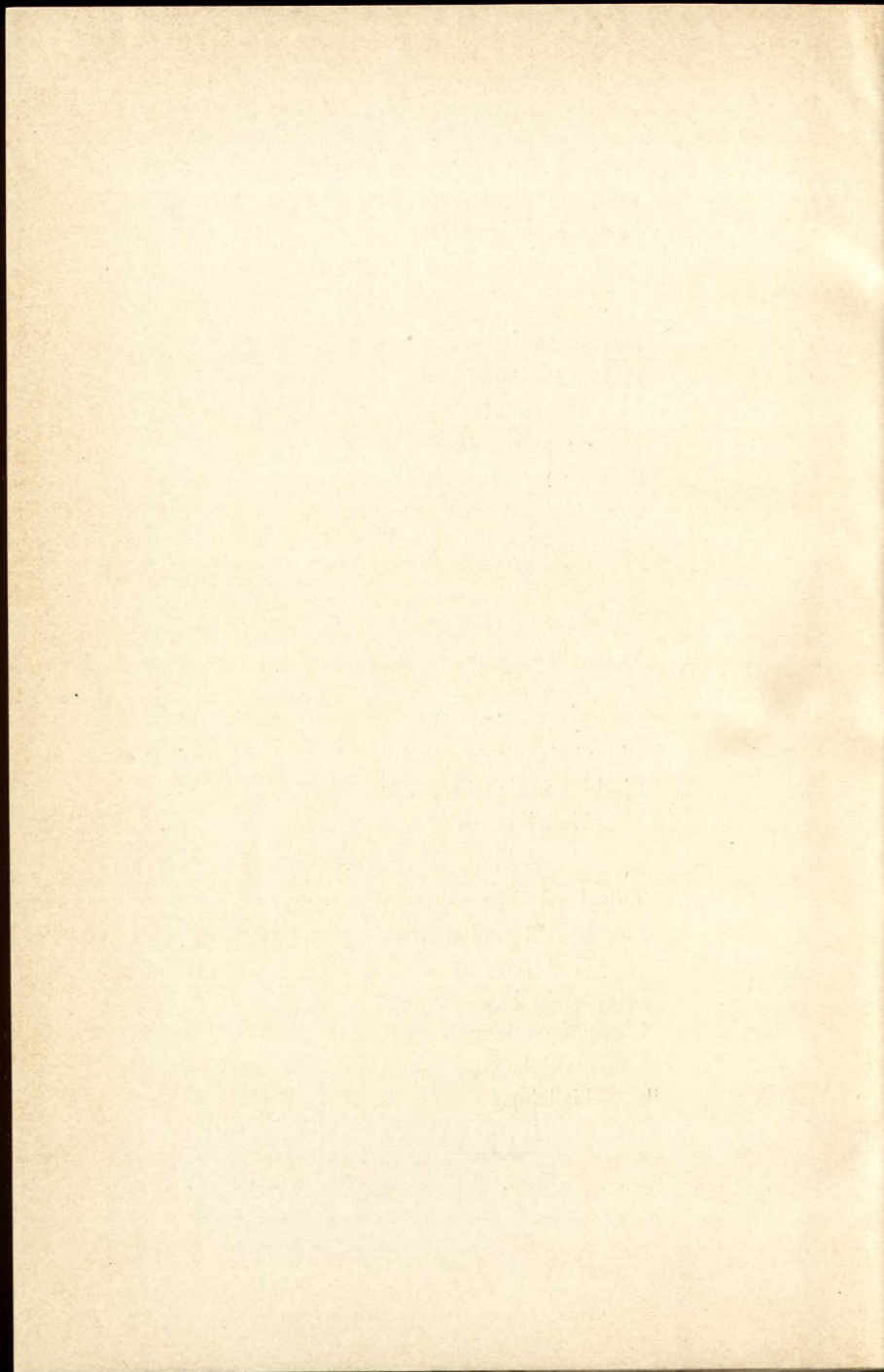
Slocknar vid dödsvinds brus
 En gång vår lefnads ljus,
 Ljude i himlars hus:
 Halleluja!

Din är all härlighet,*
 Herre, i evighet —
 Halleluja!
 Mildt såsom solens glöd
 Svinner en gång all nöd,
 Salig blir sist vår död —
 Halleluja!

Pris, ära, jubelsång
 Vid gyllne harpors gång
 Gud Jehova!
 Ned i tillbedjan fall!
 Vid vigda klockors skall
 Ljude kring världen all:
 Halleluja —

Tills i ett högre ljus,
 Fjärran allt timligt grus,
 Gud Jehova
 Bringas en högre sång.
 I evigheten lång
 Ljude vid harpors gång:
 Halleluja!

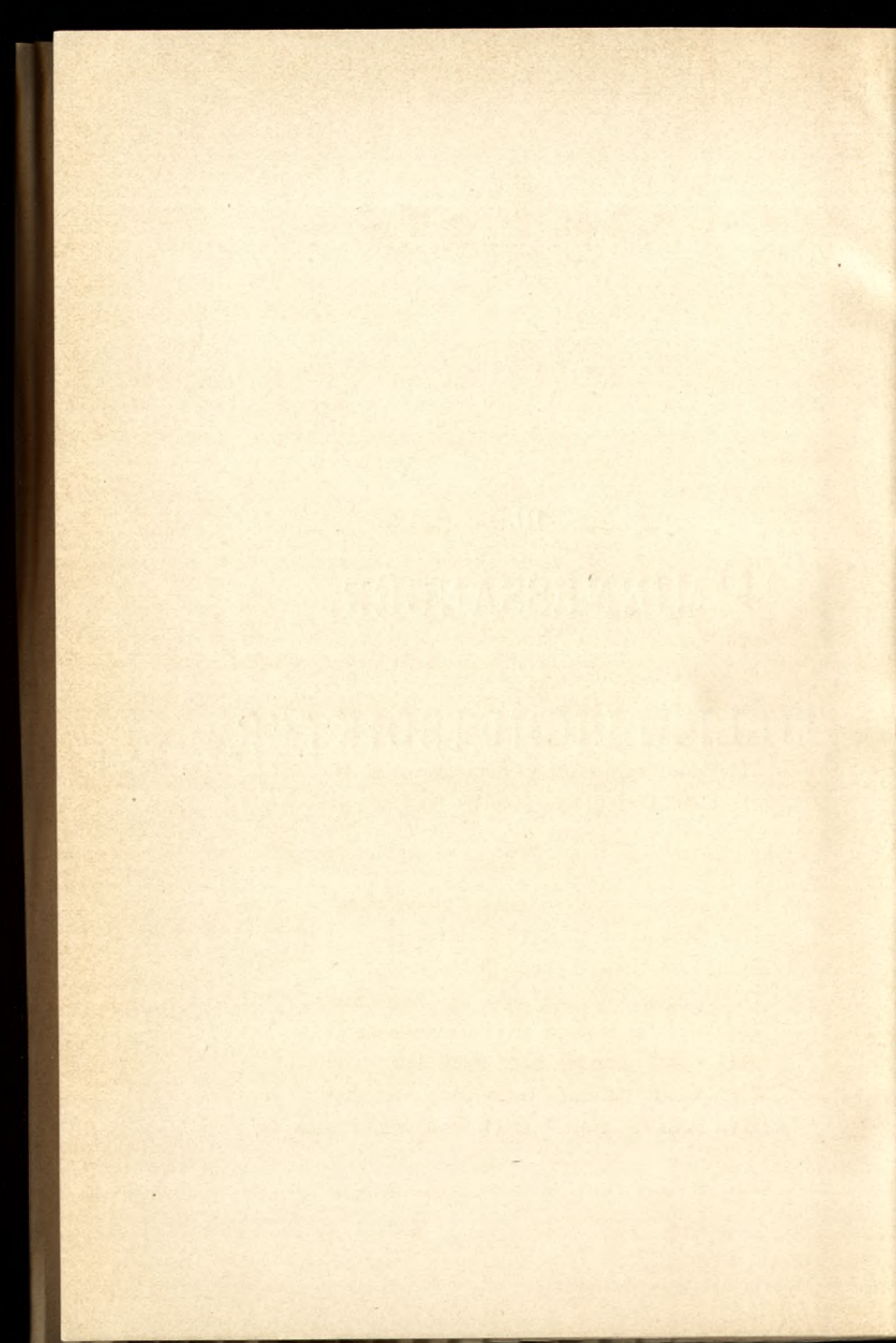

III.

MINNESSÅNGER

OCH

TILLFÄLLIGHETSDIKTER.

I de dödas gård.

På dödens stora åkerfält jag går,
När aftonklockan sista slaget slår
Och solen sänker sig bak västerns port
Och det blir dunkelt omkring hvarje ort.
Jag blickar allvarsfull bland grafvars tal,
Kring kors och stenar uti tusental.
Här känd som okänd, vän som ovän får
Sig hvila tryggt, tills domens dag framgår.

Här ses så låg en främlings glömda graf —
Där fattigmannen man en torfva gaf.
Man intet deras boning pryda ser;
Dock ingen sorg och nöd de känna mer.
Men där bredvid på rike mannens ben
Man rest i marmor högt mausolén,
I guldkrift präntats, hvad på jorden här
Han märkligt gjort. Dock stoft han vorden är,

Så slumrar hög och låg i grafvens famn:
 En äger efter sekler än ett namn,
 En annan, hvilken nyss man redt en graf,
 Är redan glömd — hans namn vet ingen af.
 Dock — hvad är äran för en stor bedrift?
 Man sofver lika godt i nattsvart grift,
 Om man är glömd, om prisad eller hädd,
 Om kal är kullen eller blomsterklädd.

Ja, kanske lyckligare sofver han,
 Som här på jorden ingen ära vann,
 Men hvilkens verk därofvän lönadt blef,
 Då Gud hans namn i lifvets bok inskref.
 Hvad världen såg, det löntes, dömdes här,
 Men högre domar fällas likväl där:
 Där äras den, som världen här beljög,
 Den utestängs, hvars namn kring världen flög.

Och när en gång min lefnad slutet når
 Och hit min väg för sista gången går,
 Skall jag väl prisas då af mänskor här,
 Men möta dom och evigt mörker där?
 Skall solen sjunka bakom västersky
 För evigt, eller skall en morgon gry
 I strålgans bortom döds-Jordanens brus
 Och lysa vägen till min Faders hus.

I ödmjukhet mig håll, o Gud, hos dig,
 Att, när jag slutat här min vandringsstig,
 Jag, prisad eller dömd af tanklös värld
 Till himlens salar ställa må min färd!

Ty matt är jordens ära: den förgår,
 En frosts-kadd blomma lik i tidig vår.
 Men evigt vara skall den sälla lott,
 Den lön, som ges hos Gud i himlen blott.

Vid min moders bår.

Från fridens land, där Edens palmer susa,
 Från evighetens solbegjutna hamn,
 Ifrån de sällas hem, det evigt ljusa,
 En röst dig hördes ropa nyss vid namn.
 Och saligt stilla löstes hvita vingen,
 Som plågan renat här i främlingsland,
 Och bort från sorgerna på jorderingen
 Du svingade till evighetens strand.

Som barnet somnar in i modersarmar,
 Du somnade i Jesu namn med frid
 Ifrån en värld, där allting kring oss larmar,
 Där dagen städs är full af kval och strid.
 Där drog en glimt af härlighetens ljusning
 Kring dina kära; tärda anletsdrag,
 Kring kalla läppar låg en stilla krusning
 Af öfverjordisk frid och välbehag.

Och bojan brast. Den långa, heta striden,
 De svåra kvalen voro nu förbi;

Din farkost var i sälla hamnen gliden,
 Din själ flög upp till ljus och harmoni. —
 Men sorgens mörka moln vår utsikt stäckte,
 Och klagans verop ljödo från vårt bröst,
 Då döden hemmets sol för ögat släckte
 Och tog med iskall hand vårt stöd, vår tröst.

Nu slumrar du uti din svarta kista
 Och hör ej klagoropen vid din bår.
 O, Gud, hur svårt att re'n sin moder mista
 I lifvets ännu solbelysta vår!
 O, herre, herre, säg oss, hvad du önskat,
 Hvad godt du menat med den sorg du tändt,
 Att så till glädjens fält, där friden grönskat,
 Du skördemannen döden plötsligt sändt?

Dock — hvem är jag, att jag med dig vill tala,
 Du världars herre, underfull i nåd?
 Du sorgen stilla kan, du kan hugsvala,
 Och nåd och kärlek har du i ditt råd.
 Så böjer jag mig, klagande men stilla,
 O, Gud, för hvad af sorg du sände mig;
 Låt sorgen mig blott ej till knot förvilla,
 Ty kärlek är, hvad som är gjordt af dig.

För oss hon var dock kär, och till det sista,
 Fast flämtande, dock barnahoppet brann.
 Men när vi sågo hennes ögon brista,
 De milda, kära, hvarje hopp försvann.

När blicken aningsfull mot fjärran landen
 Från oss i dödens stund hon vände stum,
 Då vaknade den feberheta branden
 Af gränslös smärta uti hjärtats rum.

Så slumra ljufligt stilla, dyra moder,
 Sof efter dagen, full af kval och strid!
 Vål flöda sorgens strida tårefloder,
 Men du har vunnit öfverjordisk frid.
 Där bortom randen utaf tidens stunder
 På rätta hemmets fria, sköna kust,
 Bland Edens rosor, i dess sälla lunder
 Du funnit frid från kval och sorg och pust.

Sof godt och hvila! Än en stund vi vandra
 I främlingslandet, skilda ifrån dig,
 Se'n få vi åter evigt se hvarandra;
 O, dyra moder, vill du möta mig!
 O, öppna åter då den kära famnen,
 Slut mig, förklarad, till ditt ädla bröst!
 Här gråter jag — du jublar, frälst i hamnen;
 Jag kommer efter, vare det min tröst!

H. H. von Essen.

Ater grafvens klockor klinga
 Dallrande med dofva ljud,
 Och till oss det bud de bringa:
 »*Hans von Essen* gått till Gud!»
 Efter dagens långa timma
 Afton skymde sist ändå;
 Dit, där högre solar glimma,
 Gamle hjälte, du fått gå!

Hjälte var du — ej på stridens,
 Ej på dödens svarta fält,
 Men på sanningens och fridens
 Mark du dig vid fanan ställt.
 Och den fanans äretecken
 Bar ej färger gula, blå —
 Hvita glänste rika vecken,
Lammets blod var stänkt därpå.

Vål som ung den gulblå fana
 Svor du tro; men krigarns lott
 Att gå fram på blodig bana
 Och att mörda, sköfla blott
 Vann ej genklang i ditt hjärta,
 Ömt för hvarje broders nöd;
 Mera skönt att lindra smärta
 Var det dig, än vålla död.

Och i långa arbetsdagen,
Som nu nått sin gräns, sitt slut,
Var för dig den högsta lagen
Att det budskap föra ut,
Som om fridens furste talar
Till de kvalda mänskobröst,
Och på höjder och i dalar
Höjde du din varma röst.

Flärdfri steg du ned i dalen,
Där den armes hydda låg,
Och i enkla bönesalen
Du med from och eldad håg
Manade den trötte anden,
Bjöd den böjde mödans son
Att se upp till ljusa landen,
Dem sann hvila kommer från.

Och där nöden satt sin stämpel
På en tröttad vandringsman,
Och där du ett sorgens tempel
I ett mänskohjärta fann,
Där med ord liksom med handling
Du gaf hjälp i kval och nöd,
Brakte sorgen till förvandling,
Bröt den hungrige ditt bröd.

Nu dock gifmild hand har domnat,
Tungan evigt tystnat har,

Tröttadt har det hjärta somnat,
 Som så rikt, så ädelt var.
 Nu med fuktadt öga blickar
 Mången, sorgsen i sin själ,
 På din graf och hälsning skickar
 I ett långt: »Farväl, farväl!»

Slumra ädling — sof och hvila!
 Blommor dofta kring din graf,
 Och när deras dofter ila
 Bort, när blomman faller af,
Minnets blomma skönt skall dofta,
 Vittna om, hvad här du var,
 Och hon fuktas skall så ofta
 Utaf saknadståren klar!

Johannes Palmquist.

Dar budet sannt, som kom i kvällen,
 Att »farbror» Palmqvist somnat har
 Och gått att ofvan stjärnepellen
 Bli prydd med lifvets krona klar?
 Ja, väl! När kvällens skymningstimma
 Kring jorden bredde slöjan ut,
 Då trötte anden fick förnimma
 Sitt uppbrottsbud, och allt var slut.

Dock — *slut* det är ej rätta ordet,
 Ty nu i sälla hemmets frid
 Det lif är till fullbordan vordet,
 Du lefvat här i dag och tid.
 Från evigheten var dess daning,
 I evighet det vara skall;
 Din ande, som städs stod på spaning,
 Nu svingat öfver Jordans svall.

Nu är du borta. Saknad känna
 I dag förvisso många bröst,
 Och många saknadstårar bränna;
 Men vi ej sörje utan tröst:
 Den fader, hvilken du förkunnat,
 Som tagit nu sitt barn till sig,
 Oss har den nåden ock förunnat,
 Att än en gång få möta dig.

Men tom är platsen, som du lemnat;
 Den fylles ej så lätt på nytt.
 Det är en pelare, som remnat,
 Det är ett ljus, som bort har flytt.
 Från morgonen tills dag var bärgad
 Du stod i hären främst alltid
 Inunder fanan, som var färgad
 Af Jesu blod, och stred din strid.

Hur kärt var ej på bönesalen
 I sabbatsdagens skymningsstund,

Att efter mera granna talen
 Få höra orden från din mun,
 Som enkla men så kärnfriskt klungo
 Och talade om hemmets frid.
 Ack, många längtans tårar sprungo
 Ur blicken fram ibland därvid.

Och där, som nöden hade makten,
 Där sorgen byggt sitt tempelhus,
 Där tviflens skaror hade vakten,
 Där spred du glädje, frid och ljus.
 Att göra väl och stilla branden
 I kvalda hjärtan var ditt värf;
 Du tryckte ej blott magra handen:
 Du tryckte ock däri en skärf.

Men nu har handen evigt domnat
 Och tungan har ej flera bud.
 Ditt kärleksfulla öga somnat
 Och löste anden flytt till Gud.
 Hur skön var icke aftonfriden,
 Som kom, när ögat lugnt sig slöt,
 Och evighetens dag med tiden
 I salig tjusning sammanflöt!

Sof sällt, sof stilla, gamle kämpe,
 Med himmelsk frid uti din graf!
 Vårt klagoljud med hopp vi dämpe;
 Välsignad han, som tog och gaf!

Sof stilla, till dess dagen bräcker,
 Den sista stora, som en gång
 Oss alla till förening väcker
 Att sjunga samstämdt Lammets sång!

C. E. Thermenius.

Hur de täta leden glesna
 Hur de gå till nattlig graf
 Våra bästa, främsta kämpar,
 Fällande sin vandringsstaf!
 När den ena grafven slutes,
 Öppnas där en ny igen,
 Och på nytt vi stå och sörja
 Någon stor och ädel vän.

Så i dag ditt öga somnat,
 Ädle hjälte, du, som stod
 I de allra främsta leden,
 Eldad af ett himmelskt mod,
 Stridande för dygd och sanning,
 Nykterhet och själars frid,
 Kämpande i korsets tecken
 Segerglad och käck alltid!

Ej i dalen — nej på höjden
 Var din plats bland kämpars tal,
 Och du förde våra runor
 Djärft i folkombudens sal.
 Dina tankar fram du lade
 För de män, som stifta lag;
 Dock ej alltid vanns ditt syfte —
 Segern kom ej i din dag.

Tack dock för hvad godt du velat,
 Tack för hvad du sagt och gjort
 För att lastens störtväg hämma
 Och att inom lagens port
 Stänga in det gift, som sprider
 Nöd och död kring stad och land,
 Och att sprida dygdens solljus
 Kring vårt kära hemlands strand!

Tack också från dina bröder
 Uti Jesu klena hjord,
 Där du ofta bad och talte
 Fridens, tröstens sköna ord!
 Mången kärfve har du bärgat
 För de högre skördars land;
 Du gått före hem till friden —
 Vi få komma efter hand!

Slumra stilla! Slut är dagen,
 Slut för dig all kamp och strid;

Evighetens dolda fröjder
 Sprida nu kring dig sin frid.
 Slumra stilla! Vi dig sörja
 Väl men icke utan hopp,
 Ty vi skola se dig åter
 Efter slutadt vandringslopp!

Johannes Weander.

Som när på fältet arbetsmannen går
 Med sträfsam id, och aftonklockan klingar,
 Och han från dagens möda vända får
 Till fredligt tjäll, som honom hvila bringar,
 Så nyss du slöt vid arbetsdagens kväll
 Med stilla ro din rika lefnadsbana,
 Då från den rätta hvilans helga tjäll
 Dig dödens aftonklocka hördes mana.

Och handen domnade, och ögat slöts;
 Så oförmärkt du kämpat sista striden.
 Kring allvarsamma ögat dimman göts,
 Som lägrats mellan evighet och tiden.
 En suck, en enda — och i ro du sof,
 En tröttad säningsman från rika fälten,
 Och upp gick port af guld till Salems hof,
 Och sälla andar mötte trötte hjälten.

Så slumrar du. Ditt verk bland oss är slut,
 Och handen släppt sitt käcka grepp vid plogen.
 Du månet korn i hjärtan sådde ut —
 Nu själf du var för himlens glädje mogen.
 Men hvad du talte, enkel, kärleksfull,
 Det här i många själar ljufligt grodde;
 I talet lade du ditt hjärtas gull,
 Och skörd du fick, ty se, du bad och trodde.

Själf minns jag dig från ditt Johannelund,
 Där mången sabbatsmorgon jag dig hörde.
 Och mildt som solens ljus kring äng och sund
 Ditt tal om korset mångas hjärtan rörde.
 Du tolkade så skönt, så rent och klart,
 Hvad Gud uti sin helga bok har skrivit;
 Du såg som få, hur härligt, uppenbart
 Hans allmakt tecknad i naturen blifvit.

Och fri du såg naturen i dess prakt,
 Men såg dess krona, människan, i bojor,
 Du såg, hur tusen under rusets makt
 Sig böjde så uti palats som kojor.
 Den synen grep dig, och med dåd och ord
 Du kämpade med andens skarpa vapen
 Mot sköflaren af lyckan på vår jord,
 Mot fosterlandets ovän, dryckenskapen.

Nu ädle kämpen, som för rätt och ljus
 Med kraftig hand sig røjde väg i striden,

De helga röster kallat till Guds hus,
 Och änglastämmor skönt förkunnat friden.
 Så slumra då i ro på din bedrift!
 Din gärning följt dig hän till andra stranden,
 Ditt minne blommar ljufligt kring din grift
 Och manar oss ännu i främlingslanden.

Det manar oss att uti väl och ve
 Stå trogna korsets purpurröda fana,
 Det manar oss att hand och hjärta ge
 Åt Herrens sak, att följa fridens bana,
 Det säger oss, att om en liten tid
 Skall kampen slutas, lefnadssolen släckas,
 Det säger oss, att efter slutad strid
 Åt oss, som nu åt dig, skall kronan räckas.

Ettelde.

Därborta från fagra Södermanland,
 Från villan vid Mälarsvåg,
 Det kommit ett sorgebud, dystert, nyss
 Och gör kring landet sitt tåg.
 Det mäler, att kvinnan i Norden mist
 En kämpe i sina led,
 Som tappert mot själftagen härskarrätt,
 För »svagare könet» stred.

»Esselde är död», så det budet går
 Till kvinnan i Nordens land.
 Hon somnat från arbetet, ädelt, stort,
 Hon svärdet har släppt ur hand.
 Men huggen, som gåfvos, ej läkas lätt,
 Fördomen fått banesår,
 Och fram genom breschen, som hon har gjort,
 Nu kvinnan till seger går.

Där mannen allena var herre nyss,
 I ämbetslokal, fabrik,
 Där träder nu kvinnan med honom fram,
 Frimodig, förhoppningsrik.
 Hon täflar med honom om dagligt bröd
 På vetandets stora fält —
 I verkstaden stå de nu bänk vid bänk,
 Där fordom hon intet gällt.

Och hon, som nu hvilar vid vågens brus
 Från glittrande Målar'n, var
 Bland kämpar den förste, som vägen bröt,
 Som nu ligger jämn och klar.
 Hvar helst nu ett arbetsfält sträcker ut
 Mot Nordanlands kvinna sin famn,
 Där har hon fått kämpa en tapper strid,
 Vid det har hon knutit sitt namn.

Ljuft slumrar nu hon, som för kvinnans sak
 Gick främst utan fruktan feg,

Men ännu är mycket att odla upp
 På nybruten åkerteg.
 Gå framåt, du kvinna, att hvarje dörr
 Upplåta, som förr var stängd,
 Tag in hvarje plats, från hvilken du förr
 Blef bortstött och undanträngd!

Men vinner du framgång i striden, tänk
 Med vördnad på henne då,
 Som nu från sitt stora och ädla verk
 Till hvila och frid fått gå!
 Ty icke du vunnit en seger än,
 Dit hon icke sökt att nå.
 Esseldes minne städs mane dig
 Att modigt till verket gå.

Du nordiska kvinna, Esseldes graf
 Står öppnad — slut dig kring den
 Och lofva dig själf, att, där trött hon slöt,
 Ta vid och gå längre än!
 Ryck fram uti ledet du ädla själ,
 Som brinner för kvinnans rätt!
 Och vinner du segrarens krans en gång,
 På *S. L—d:s* graf den sätt! . . .

Carolina André.

Upp till nord från palmbevuxna stranden
 Åter kommit har ett dödens bud.
 Än ett ljus för mörka hednalanden
 Slocknat har vid dödens hviskningsljud.

Fridfullt invid Kongoflodens vågor,
 Skuggade af palmers gröna skrud,
 Hvilar hon. — Mot högre solars lågor
 Anden flytt till evig frid hos Gud.

Länge ej hon fått sin herres lära
 Tolka för den svarte hedningen,
 Men det frö, hon sått, skall frukter bära,
 Spira skönt kring fjärran grafven än.

Dock med tårar hon sin sådd fått blanda,
 Motgång ofta lönat hennes id,
 Men nu strålar solen kring Nganda,
 Jesu Kristi kunskaps sol så blid.

Och förenadt är nu evigt åter
 Hvad den bleka döden skilde här.
 Ensam mer hon maken ej begråter,
 Nej, förenade de jubla där.

Sof vid flodens strand, du rika hjärta,
 Hvila dig, du trägna hand, i frid;
 Kongobarnets smärta var din smärta,
 För dess frälsning föll du skönt i strid.

Och de sörja dig, som ock i Norden
 I din stora vänkrets sorg skall bli,
 När man säger, att du död är vorden,
 Och att här ditt verk ren är förbi.

O, så hvile du, tills morgon bräcker,
 Då kring Nordens fjäll och Söders strand
 Ljuder änglarösten, som oss väcker,
 Och vi ses igen i lifvets land!

Per Wieselgrens minne.

Ur minnets dunkla skuggvärld träder
 I dag en bild för Sveriges folk,
 En hjältes bild, fast svärd ej kläder
 Hans hand. Han var en fridens tolk.
 Hög, ädel genom fosterlandet
 Går bilden, kraftig, stor och ren,
 Och skarorna med blåa bandet
 Sig buga för *Per Wieselgren*.

De buga, ty han var den förste,
 Som började den ädla strid
 Mot fosterlandets ovän störste,
 Mot dryckenskapen i vår tid.
 Han, ung, med siarblick upptäckte,
 Hvad framtid skulle föra med,
 Om Sveriges unga framtidsslägte
 Blott rycktes ur en skamlig sed.

Och ej förgäfves ljöd hans stämma,
 Hon eko gaf i dal, på höjd.
 Att dryckenskapens störtvåg hämma.
 Med kämpamod, med lust och fröjd
 Ut drog en liten, tapper skara
 Af unga, friska viljor då;
 De skydde icke någon fara
 Att mörkrets valde nederslå.

Och som lavinen växer, rullar
 Från bergets topp i dalen ned,
 Så växte upp kring dal och kullar
 Allt flere nyktra kämpaled.
 Där Sundets blåa bölja glänsar,
 Där snöigt fjäll mot skyn når upp,
 Kring alla fosterlandets gränser
 Nu hjältar stå i slutna trupp.

Och framåt, framåt skaran tågar
 Emot sitt stora, sköna mål;

Hon fordrar allt, och allt hon vågar,
 Ty hoppet är dess lifssymbol.
 Mörk är väl ännu horisonten,
 Men blå och klar den snart skall bli.
 Den nyktra, segerrika fronten
 Skall göra Nord från lasten fri.

Och när i dag hans minne firas,
 Som var den förste i vår här,
 När kring hans namn den lager viras,
 Som blott i dygdens strid man skär —
 Ack, må vi då i heta striden
 Med eldad håg gå fram igen
 Till kamp för nykterheten, friden
 Båd' små och stora, kvinnor, män!

Framåt, framåt! I norr och söder
 Nu klinge nykterhetens sång!
 Högt svaje blåa fanan, bröder,
 Som oss till seger för en gång!
 Om dag ej ger, hvad morgon siat,
 Skall kväll ge seger, skön och blid.
 Framåt, tills landet är befriadt
 Ur lastens våld, tills allt är frid!

F. Th. Borg.

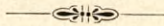
Hvita hufvud, tröttadt, hvila,
 Rika hjärta, sof i frid!
 Ädle ande, uppåt ila
 Från en fridlös, själfvisk tid!
 Här är kamp i pilgrimsdalen,
 Här blott agg och ondska rå;
 Men därborta idealen
 Segrande för evigt stå!

Sof i frid vid Sundets brusning
 Vågen minnets drapa bär
 Genom tiden, tills den ljusning,
 Som du siat, skön är här,
 Till dess fridens hvita fana
 Svajar fritt i fredlig värld,
 Till dess krigets hemska vana
 Mer ej blir på jorden närd.

Hvad du trodde, hvad du tänkte,
 Hvad du gjorde ädelt, stort,
 Hvad af snille du oss skänkte,
 Hvad från dig blef känt och spordt,
 Skall det unga släkte mana,
 Som i ljusets leder står;
 Det skall segra på sin bana
 Genom långa, skumma år.

En gång skall den dagen randas,
 Då förbrödrade vi stå,
 Då blott frid all världen andas,
 Broderskap och lycka rå.
 En gång öfver våldets murar
 Stormar frihetseldad tropp.
 Hör, då tystna krigets lurar,
 När som fridens sol går opp! . . .

Hvita hufvud, tröttadt, hvila,
 Rika hjärta, sof i frid!
 Ädle ande, uppåt ila
 Från en fridlös, själfvisk tid!
 Vi dig sörja, men vi gömma
 Än i bröst, som fylls of sorg,
 Idealen, ljusa, ömma,
 Som en skänk af *F. T. Borg*.

Vid en väns bår.

Han skulle blifva något stort i världen,
 Han skulle göra kändt sitt ringa namn.
 Bland tusen andra under lefnadsfärden
 Han skulle först nå fram till lyckans famn.

Han ägde ju ett vaket konstnårsöga,
 Ett sinne, öppet för den poesi,
 Som finnes öfverallt men aktas föga
 Af mängden, som den rusar kallt förbi.

Han skulle . . . Ja, han redan nått det första,
 Det länge drömda målet: hans talang
 Var känd af många. Men emot det största,
 Det högsta, bågen spändes — och den sprang.
 Med dödens frö i unga lungor, lutad
 I vårens tid han som en skugga gick.
 Och nu hans korta vandring här är slutad —
 På svartklädd bår vi se, med tårhöljd blick . . .

Han sofver lugnt. Hans anlete bär fridens,
 Bär salighetens sköna prägel nu. —
 O, broder, huru snart den korta tidens
 Osäkra fröjd mot himlens bytte du!
 Här klang din sång med veka, rena toner
 Och ofta hänryckt hörde jag därpå —
 Nu i de sällas hem, i hvilans zoner,
 Till bättre sång du får din harpa slå.

Snart klingar aftonstundens dofva klocka
 Från evighetens fjärran tempelhus,
 Och tonerna min ande uppåt locka
 Från jordens dalar till ett högre ljus.

Då i det land, där intet öga gråter,
 Du skall mig möta; — ja, i lifvets land,
 Där skola vi gemensamt sjunga åter
 Men mera skönt än här på dimhöljd strand!

Förlossning.

(Från tyskan.)

Väl mig! Den sista timman slår!
 Se, smyckad vinkar grafven!
 Nu tröttad pilgrim lemna får
 Den nötta vandringsstafven.
 Med fröjd och frid han slumrar in,
 Och änglar hviska: »Kronan vinn
 Där bortom öde hafven!»

Se — aftonsolen sjunker mild
 I västerhafvet neder,
 Och anden, ifrån stoftet skild,
 Till flykt sin vinge breder.
 Och stjärnor glittra kring min stig.
 O, Gud! Jag går till dig — till dig,
 Blott du min vandring leder!

O, hvilken utsikt, hvilken syn
 För frälsta anden målar
 Sig borta där på rosenskyn:
 Se, tronen härligt strålar!
 Se ängelen med palm i hand
 Mig vinkar till den sälla strand
 Från mörker, sorg och tårar!

En ny, förklarad sol går opp
 I helga morgonländer.
 Så blef då gäckadt ej mitt hopp
 På nattomhöljda stränder!
 Hör! Tusen harpor klinga där,
 Och jubelbud dess eko bär
 Från hvilat, dit jag länder! . . .

Nu slocknar himlens stjärnekrans,
 Kring jorden natten hvilar;
 Men genom tusen solars glans
 Jag uppåt, uppåt ilar!
 Allt starkare hörs sångens brus,
 Allt klarare blir tronens ljus.
 Jag uppåt, hemåt ilar! —

Fyrbåksljus.

Fyrbåksljus så vänligt lyser
 Genom nattens dunkelhet;
 Seglar'n, som i stormen ryser,
 Genom det sig tryggad vet.
 Faror hota, böljor brusa,
 Skumma skär försåtligt stå,
 Men vid fyrbåksglansen ljusa
 Framåt trygg kan färden gå.

Klara dina strålar bryta
 Mörkrets svarta väggar ner,
 Tills, där vågor mer ej ryta,
 Stranden trygg mot seglarn ler;
 Tills i blåa österskyar
 Glänser fagert purpurglöd,
 Och sig dagen skönt förnyar
 Efter natt med storm och nöd.

Glans kring land och glans kring vatten,
 Morgongryning öfverallt!
 Slut är skumma, dystra natten,
 Slut är stormens brus så kallt.
 Och din klara stråle svinner,
 Nattens lampa släckes ut,
 När som dagen ny upprinner:
 Då ditt väktarkall är slut.

Öfver lifvets vreda vatten
Hoppets fyrbåk strålar klar,
Lysar i den skumma natten
Ledande och underbar.
När förtviflans vågor svalla,
Sorgens böljor kring mig gå,
Motgångs skär mig hota alla,
Hoppet skönt mig lysar då.

Väl i dunklet faror gömma
Sig, och klippor hota mig.
Men från hoppets fyrbåk strömma
Milda strålar på min stig.
Trygg går färden genom bruset,
Lugn jag ser på böljans svall,
Ty från hemmet strålar ljuset —
Skeppet icke krossas skall.

Och till sist från sälla länder
Bortom mörker, synd och värld
Härligt morgonljus sig tänder,
När jag slutat har min färd.
Stranden vinkar, hamnen kallar
Ljufdigt seglaren till ro —
Snart ej mera vägen svallar,
Snart jag där i frid får bo.

Då må hoppets ljus, det sista,
Släckas ut — se, solen ler!
När de spröda banden brista,
Blir det aldrig mörker mer.
Härligt morgonsolen kastar
Glans på seglar'ns sista färd,
Och i salig ro han hastar
In i evighetens värld . . .

